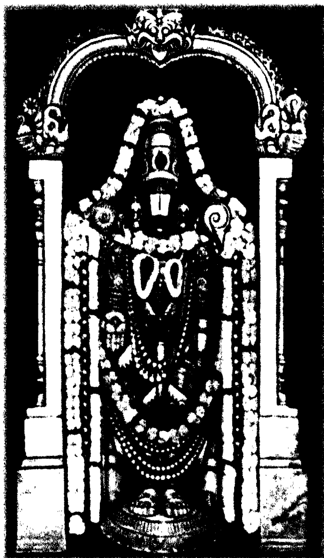
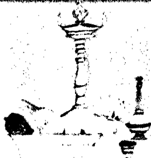
సకలదేవతా పూజావిధానమ్

(తెలుగు వివరణము)

- ప్రొ|| ఎస్.బి. రఘునాథాచార్య

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

తిరుపతి

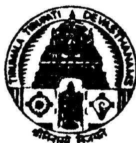
సకలదేవతా పూజావిధానమ్

(తెలుగు వివరణము)

సంపాదకుడు

పా॥ ఎస్.బి. రఘునాథాచార్య

పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి।
తదహం భక్త్యుపహృతం అశ్నామి ప్రయతాత్మనః ॥

ప్రచురణ
కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి
2008

SAKALADEVATA PUJAVIDHANAM(Telugu)

Edited by
Prof. S.B. Raghunathacharya

T.T.D. Religious Publications Series No : 137

Re-print: 1996, 2002, 2003, 2005, 2006, 2008

Copies : 5,000

Published by
Sri K.V. RAMANACHARY, I.A.S.,
Executive Officer,
Tirumala Tirupati Devasthanams,
Tirupati — 517 507

Printed at
Tirumala Tirupati Devasthanams Press,
Tirupati.

ముందుమాట

భక్తులు, ఉపాసకులు తమ ఇష్టానుసారం ఎందరో దేవుళ్ళను ఆరాధిస్తుంటారు, అర్చిస్తుంటారు, పూజిస్తుంటారు.

గణపతి, కుమారస్వామి, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి, శివుడు, పార్వతి, లక్ష్మి... ఇత్యాదిగా వున్న అనేకమంది దేవతలను తమకు ప్రీతికరమైన మార్గాల్లో భక్తులు షోడశోపచారపూజ చేస్తారు. ఇంకా వారివారి శక్త్యానుసారం ఘనంగా కీర్తిస్తూ పూజానివేదనలు సమర్పిస్తారు.

ఇలా భక్తులందరూ దైవం వేరయినా, స్థూలంగాచేసే పూజావిధానం ఒక్కటేనని చెప్పవచ్చు. తమ ఇష్టదైవాన్ని పూజించుకొనే విధానం తెలుపుతూ భక్తుల సౌలభ్యం కోసం ఈ పుస్తకాన్ని అందిస్తున్నాం. ఈ పుస్తకంలో దేవుళ్ళ సులభంగా పూజించుకొనే అర్చనా పద్ధతి తెలియజేయబడింది.

దీనితోపాటుగా పుస్తకం చివర్లో శ్రీ వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం, ఇతర సుప్రభాతాలు, స్తోత్రాలు, అష్టకాలు, అష్టోత్తర శతనామావళులు, పురుషసూక్తం, శ్రీసూక్తం, మంత్రపుష్పాలు పొందుపరచబడినాయి.

తమ తమ ఇష్టదైవాలను సులభంగా సక్రమంగా పూజించుకోవాలని భావించే సామాన్య భక్తులకు ఇది ఎంతో ఉపయోగపడుతున్నందువల్ల ఈ పుస్తకం పున: పున: ముద్రితమవుతూనే ఉన్నది.

కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు,
తిరుపతి.

విషయసూచిక

ఉపోద్ఘాతము

భిన్నభిన్నరుచులు విభిన్నమనస్తత్త్వాలుకల మనకందఱకు ఆరాధ్యదేవత లలో కూడా తేడాఉండటం సహజం. ఆగమశాస్త్రాలు ఆయా శాస్త్రరీత్యా ప్రతిష్ఠ చేయుబడిన మూర్తులకు వివిధమైన ఆరాధనలను వివరిస్తున్నాయి. ఏ ఆగమశాస్త్రాలకు సంబంధించని మందిరాలు, గుడులు కూడా మనదేశంలో చాలా ఉన్నాయి. అంతేకాదు ఇంటింటా మనం మన ఇష్టదేవతలను ఆరాధిస్తూనే ఉన్నాము. సర్వసామాన్యమైన పూజాలక్షణాలతో ఎవరికైనా అన్వయించగల పూజావిధానం సమగ్రంగా ఎచ్చటా లభించడంలేదు. ఆ లోటును తీర్చడానికి అందరికి అందుబాటులో ఉండేటట్లు, సంక్షిప్తమైన పూజావిధానం తయారుచేస్తే బాగుంటుంది గదా! అనే ఆలోచన చాలా రోజులనుంచి ఉంది. కాని కార్యరూపంలోకి రాలేదు. భావనాప్రపంచంలోని వస్తువు ఈ ప్రపంచంలో కార్యరూపం ధరించాలంటే ఎంత సామగ్రి కావాలి! అది ఎన్ని బాలారిష్టాల నధిగమించాలి!

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన ధర్మకర్తలమండలిఅధ్యక్షులు, ప్రభు-మంత్ర-ఉత్సాహశక్తి సంపన్నులు శ్రీ చెలికాని అన్నారావుగారు ఈ పూజా విధాన సంకలనానికి కావలసిన ప్రేరణనిచ్చారు. నా నేర్చిన పద్ధతిలో దీనిని తయారుచేశాను. భావం మనసున పడితే భావన భక్తిభరితమై భగవంతునిమీద నిలుస్తుంది. అదిలేనిపూజ అడవిగోడు అనటం అక్షరాలా నిజం. అందుకే తెనుగులో అనువాదాన్నికూడా చేర్చాను. వారి వారి ఇష్టదేవతల పేర్లు చెప్పుకొనటానికి ప్రతి ఉపచారంలోను ... ... ఇలా ఖాళీ వదలబడింది. ఇది ప్రథమ ప్రయత్నం. ఇంకా ఎన్నోమార్పులు చేస్తే బాగుంటుందని అనిపించవచ్చు. దయచేసి ఆ మార్పులను సూచిస్తే ఉచితమైనవాటిని పునర్ముద్రణలో చేరుస్తాను.

సాధకులకు ఉపయోగించే పూజాంగాలు అనుబంధాలలో కూర్చబడి నాయి. ప్రథమానుబంధంలో కొన్ని సుప్రభాతాలను, ద్వితీయానుబంధంలో

కొన్ని స్తోత్రాలను, తృతీయానుబంధంలో కొన్ని అష్టోత్తర శతనామావళు లను, చతుర్థానుబంధంలో కొన్ని సూక్తాలను సంకలనం చేశాను. ఇవి ఉదాహరణకు మాత్రమే కొన్ని. ఇంకా వారికి వారికి కావలసినవి, అందుబాటులోనున్నవి వారు ఇలాగే తీసుకోవచ్చు.

ఈ సంకలనాన్ని ప్రోత్సహించిన తి.తి.దే. అధ్యక్షులు శ్రీ చెలికాని అన్నారావుగారికి, దీనిని వెలుగులోకి తెచ్చిన, తి.తి.దే. కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి.యస్. రాజగోపాలరాజుగారికి నా ధన్యవాదములు. హిందూధర్మ ప్రతిష్ఠానం వారు దీనిని ప్రకాశింపజేయటానికి అంగీకరించినారు. తత్పరి పాలకులకు, కార్యదర్శి డా॥ డి. అర్కసోమయాజిగారికి నా కృతజ్ఞతలు. సంకలనంలో సహాయపడిన శ్రీ ఎం.ఆర్.సంపత్కుమారభట్టర్‌వారికి నా కృతజ్ఞతలు. సప్తగిరిలో దీనిని చదివిన పాఠకులెందరో పుస్తకరూపంలో వేయండి అని ప్రోత్సహించారు. వారి కందరికీ నా నమస్సుమనస్సులు. ఈ పుస్తకాన్ని అందంగా ముద్రించిన తి.తి.దే. ముద్రణాలయం మేనేజర్ గారికి, సిబ్బందికి నా ధన్యవాదములు.

--రఘునాథాచార్య

సకలదేవతా పూజా విధానము

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే సర్వవిఘ్నోపశాన్తయే॥

కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వా సంధ్యా ప్రవర్తతే।
ఉత్తిష్ఠ! నరశార్దూల! కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్॥

ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ గోవిన్ద! ఉత్తిష్ఠ గరుడధ్వజ।
ఉత్తిష్ఠ కమలాకాన్త! త్రైలోక్యం మంగళం కురు॥

మాత స్సమస్త జగతాం మధుకైటభారేః
వక్షోవిహారిణి మనోహర దివ్యమూర్తే।
శ్రీస్వామిని శ్రితజనప్రియదానశీలే
శ్రీవేంకటేశదయితే తవ సుప్రభాతమ్॥

ఆత్మా త్వం గిరిజా మతిః పరిజనాః ప్రాణాశ్శరీరం గృహం
పూజా తే విషయోపభోగరచనా నిద్రా సమాధిస్థితిః।
సంచారః పదయోః ప్రదక్షిణవిధిః స్తోత్రాణి సర్వా గిరో
యద్యత్కర్మ కరోమి తత్తదఖిలం శంభో తవారాధనమ్॥

శ్రీ గురుభ్యో నమః

ఈ మంత్రమును చెప్పుచు, తన గురువులందఱు సన్నిహితులుగా నున్నట్లు భావించి వారికి నమస్కరించి 'హరిః ఓమ్' అని భగవంతుని ధ్యానించవలెను.

పూజకు "రాగిగ్లాసులో నీరు, రాగి ఉద్ధరిణె, రాగిపళ్ళెము, తీర్థపాత్ర, పుష్పములు, గంధము, ఘంట, అక్షతలు, యథాశక్తిగా పంచామృతము, గోక్షీరము, నైవేద్యమునకు పటికబెల్లం, లేక ద్రాక్షగాని, పండ్లుగాని, వండిన పదార్థములతో మహానైవేద్యముగాని, దీపములు, ధూపము, హారతి కర్పూరము వగైరా ముందుగా సిద్ధము చేసికొనవలెను."

తూర్పు ముఖముగా గాని, ఉత్తర ముఖముగా గాని తాను కూర్చొని దైవారాధన చేయవలెను. అనగా మనకు ఎదురు ముఖముగా ఆరాధ్యమూర్తి ఉండవలెను. అనగా దక్షిణ ముఖముగా గాని పశ్చిమ ముఖముగా గాని ఆరాధ్య మూర్తులుండవచ్చును.

ప్రతినిత్యము వీలుండేవారు శిరస్స్నానముచేసి పూజ ప్రారంభించ వలెను. అలా వీలులేని వారు కంఠ స్నానమైనను చేసి పూజ నొనర్చవలెను. వారి వారి సంప్రదాయము ప్రకారం తిరునామమో, గోపీచందనమో, విభూతియో తిలకధారణ మొనర్చుకొని పీటమీద కూర్చొనవలెను.

1. ఘంటావాదః

ఘంటావాద మంత్రమును చెప్పి ఘంటను వాయించవలెను.

ఆగమార్థం తు దేవానాం గమనార్థం తు రక్షసామ్।
కుర్యాద్ఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనమ్॥

తా॥ (పూజచేయు స్థలమునకు) దేవతలు వచ్చుట కొఱకు, రాక్షసులు వెళ్ళిపోవుట కొఱకు దేవతాహ్వాన లాంఛనముగా ఘంటను వాయించవలెను.

2. భూ(త)శుద్ధిః

భూతశుద్ధి మంత్రమును చెప్పి వెనుక వైపునకు అక్షతలను చల్లుకొన వలెను.

అపసర్పంతు యే భూతాః యే భూతా భువి సంస్థితాః।
యే భూతా విఘ్నకర్తారః తే గచ్ఛన్త్వాజ్ఞయా హరేః॥

దైవకార్యములకు విఘ్నమాచరించునవియు, ఈ అర్చనా భూమియం దున్నవియగు భూతములు శ్రీహరి యాజ్ఞచే నిటనుండి వెళ్ళిపోవును గాక!

3. ఆచమనమ్

రాగి గ్లాసులోని నీటిని ఉద్ధరిణెతో ఎడమచేతితో తీసుకొని కుడి అరచేతిలో పోసుకొని

అచ్యుతాయ నమః
అనన్తాయ నమః
గోవిందాయ నమః

లేక

కేశవాయ స్వాహా
నారాయణాయ స్వాహా
మాధవాయ స్వాహా
గోవిందాయ నమః
విష్ణవే నమః
మధుసూదనాయ నమః
త్రివిక్రమాయ నమః
వామనాయ నమః
శ్రీధరాయ నమః
హృషీకేశాయ నమః
పద్మనాభాయ నమః
దామోదరాయ నమః

1. అచ్యుతాయ నమః కేశవాయ స్వాహా	అచ్యుతుని కొఱకు నమస్కారము. కేశవుని కొఱకు సమర్పించుచున్నాను.

అని ఉదకమును లోపలికి స్వీకరించవలెను. తిరిగి పై విధముగ ఉదకమును తీసికొని--

2. అనంతాయ నమః నారాయణాయ స్వాహా	అనంతుని కొఱకు నమస్కారము. నారాయణుని కొఱకు సమర్పించుచున్నాను.

అని ఉదకమును లోపలికి తీసుకొనవలెను. తిరిగి పై విధముగ ఉదకమును తీసుకొని--

3. గోవిందాయ నమః మాధవాయ స్వాహా	గోవిందుని కొఱకు నమస్కారము. మాధవుని కొఱకు సమర్పించుచున్నాను.

అని ఉదకమును లోపలికి స్వీకరింపవలెను.

4. గోవిందాయ నమః	గోవిందునకు నమస్కారము.

5. విష్ణవే నమః	విష్ణువునకు నమస్కారము.
6. మధుసూదనాయ నమః	మధుసూదమనకు నమస్కారము.
7. త్రివిక్రమాయ నమః	త్రివిక్రమునకు నమస్కారము.
8. వామనాయ నమః	వామనునకు నమస్కారము.
9. శ్రీధరాయ నమః	శ్రీధరునకు నమస్కారము.
10. హృషీకేశాయ నమః	హృషీకేశునకు నమస్కారము.
11. పద్మనాభాయ నమః	పద్మనాభునకు నమస్కారము.
12. దామోదరాయ నమః	దామోదరునకు నమస్కారము.

స్వామి సన్నిధిన దీపమును వెలిగించవలెను.

4. ప్రాణాయామః

ప్రాణాయామ మంత్రమును చెప్పి వేళ్ళ చివరలతో నాసికను మూసి తన ఇష్టదేవతను ధ్యానించి తిరిగి నెమ్మదిగా గాలిని విడువవలెను.

అంగుళ్యగ్రై ర్నాసికాగ్రం సంపీడ్యం పాపనాశనమ్।
ప్రాణాయామమిదం ప్రోక్తమృషిభిః పరికల్పితమ్॥

తా॥ "వేళ్ళ చివరలతో, ముక్కు చివరను మూయుట పాపనాశనము ఋషులచే కల్పించబడిన ప్రాణాయామ మిదియని చెప్పబడినది.

5. సంకల్పః

ఈ క్రింది విధమున తన ఉనికిని గూర్చిన పూర్తి వివరములతో సంకల్పము చెప్పి చివర "కరిష్యే" అనునపుడు "అక్షతలను - ఉదకమును" చేతితో తీసుకొని పళ్లెములో వదలవలెను.

మమోపాత్తదురితక్షయద్వారా .... ప్రీత్యర్థం
శుభే శోభనే ముహూర్తే
శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణః
ద్వితీయపరార్థే శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వన్తరే
కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరత
ఖండే మేరోః దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్య, శ్రీరంగస్య......

.... ప్రదేశే స్వ (వసతి) గృహే
అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్ద్రి మానేన ... ...
.... నామసంవత్సరే ... అయనే ...
ఋతౌ ... మాసే ... పక్షే ... తిథౌ ... వాసరే
శుభనక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణే ఏవంగుణ విశేషణ
విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్ ... ...
గోత్రః ... ... నామధేయః ధర్మపత్నీ సమేతః
శ్రీమతః ... ... గోత్రస్య ... ...
నామధేయస్య ధర్మపత్నీసమేతస్య సకుటుంబస్య
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం
... ... ప్రీత్యర్థం షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే.

తా॥ నాచే ఆర్జింపబడిన పాపములు నశించుట ద్వారా ... ... ప్రీతియగుట కొఱకు, శుభ శోభన ముహూర్తమునందు, శ్రీమహావిష్ణువి ఆజ్ఞచే ప్రవర్తించుచున్న ప్రస్తుత బ్రహ్మ ఆయుర్దాయముయొక్క రెండవ సగములో, శ్వేతవరాహకల్పములో, వైవస్వతమన్వంతరములో, కలియుగ ప్రథమ పాదములో, జంబూద్వీపమున, భరత వర్షమున, భరత ఖండమున, మేరువునకు దక్షిణమున, శ్రీశైలమునకు శ్రీరంగమునకు. ... .(ఏ దిక్కుయో ఇక్కడ చెప్పవలెను.) ప్రదేశమున స్వ (తన స్వంత ఇల్లు కాకపోతే "వసతిగృహే" అని చెప్పాలి.) గృహమున, ఇందు నడచుచున్న వ్యావహారిక చాంద్రమానముచేత ....నామ సంవత్సరమున, ...అయనమున ....ఋతువున, ... మాసమున ....పక్షమున, ...తిథియందు ....వారమున శుభనక్షత్ర, శుభ యోగ, శుభకరణ, గుణవిశేష విశిష్టమగు ఈ శుభ తిథియందు శ్రీమంతు డను ....గోత్రుడను, ...నామధేయుడను, ధర్మపత్నీ సమేతుడను (అయిన నేను) శ్రీమంతునకు, గోత్రునకు, నామధేయునకు, ధర్మపత్నీ సమేతునకు (అయిన నాకు) ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములు కలుగుట కొఱకు ....ప్రీతి కొఱకు షోడశోపచార పూజలను చేయు

చున్నాను. (ఇచ్చట సంవత్సరాదులను పంచాంగము ద్వారా తెలిసికొని చెప్పుకొనవలెను.)

ఉదాహరింపబడిన "శ్రీమాన్" ఇత్యాది పదముల స్థానే స్త్రీలు వాడతగు పదములు క్రింద వ్రాయుబడుచున్నవి.

ఉదాహరింపబడిన పదములు	భర్తగలవారు ఉపయోగింపదగిన పదములు	భర్తలేనివారు ఉపయోగింపదగిన పదములు
శ్రీమాన్	శ్రీమతీ	పుణ్యావతీ (తీర్థవతీ)
గోత్రః	గోత్రవతీ	గోత్రవతీ
నామధేయః	నామధేయవతీ	నామధేయువతీ
ధర్మపత్నీసమేతః	(ఏమియు చెప్పనక్కరలేదు)	(ఏమియు చెప్పనక్కరలేదు)
శ్రీమతః	శ్రీమత్యాః	పుణ్యావత్యాః (తీర్థవత్యాః)
గోత్రస్య	గోత్రవత్యాః	గోత్రవత్యాః
నామధేయస్య	నామధేయవత్యాః	నామధేయవత్యాః
ధర్మపత్నీసమేతస్య	(ఏమియు చెప్పనక్కరలేదు)	(ఏమియు చెప్పనక్కరలేదు)

కలశారాధనమ్

తదంగకలశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య.

కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రస్సమాశ్రితః।
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః॥

కుక్షౌ తు సాగరాస్సర్వే కలశాంబుసమాశ్రితాః।
గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి
నర్మదే! సింధో!కావేరి! జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

కలశోదకేన దేవమాత్మానం పూజాద్రవ్యాణి చ సంప్రోక్ష్య

నేను చేయు షోడశోపచార పూజాంగముగా కలశారాధన చేయు చున్నానని అక్షతలు, నీళ్ళు వదలవలెను. మంచినీటితో నుండిన రాగి కలశము వెలుపల గంధ కుంకుమాక్షతలతో నలంకరించి, పుష్పము లోపల నుంచి, కుడిచేయి మూతవేసి "కలశస్య ముఖే" అను మంత్రమును చదువవలెను.

తా॥ కలశము యొక్క ముఖమునందు విష్ణువు, కంఠమునందు రుద్రుడు, మూలమునందు బ్రహ్మ మధ్యభాగమున మాతృగణములు ఆశ్రయించి యుండిరి. లోపలి జలమునందు సాగరములన్నియు నున్నవి. మఱియు ఈ కలశమందు ఓ గంగా, యమునా, సరస్వతీ, కృష్ణవేణీ, గోదావరీ, నర్మదా, సింధు, కావేరీ మీరందఱు సాన్నిధ్యము చేయుదురుగాక!

కలశోదకమును పువ్వులతో దేవుని మీద చల్లి, తన మీద చల్లుకొన వలెను. తరువాత పూజాద్రవ్యములన్నింటిమీద చల్లవలెను.

ధ్యానమ్

వారి వారి ఇష్టదేవతను నిశ్చలముగ ధ్యానింపవలెను.

శ్రీవిష్ణు ధ్యానమ్

సవ్యం పాదం ప్రసార్య శ్రితదురితహరం దక్షిణం కుంచయిత్వా
జామవ్యాధాయ సవ్యేతర మితరభుజం నాగభోగే విధాయ।
పశ్చాద్బాహుద్వయేన ప్రతిభటశమనే ధారయన్శంఖచక్రే
దేవీభూషాదిజుష్టో జనయతు జగతాం శర్మ వైకుంఠనాథః॥

శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం
విశ్వాకారం గగనసదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగమ్।
లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం
వందే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథమ్॥

శివధ్యానమ్

కలాభ్యాం చూడాలంకృత శశికలాభ్యాం నిజతపః
ఫలాభ్యాం భక్తేషు ప్రకటితఫలాభ్యాం భవతు మే।
శివాభ్యామస్తోక త్రిభువన శివాభ్యాం హృది పున
ర్భవాభ్యామానందస్ఫురదనుభవాభ్యాం నతిరియమ్॥

కృష్ణధ్యానమ్

బాలాయ నీలవపుషే నవకింకిణీక
జాలాభిరామజఘనాయ దిగంబరాయ।
శార్దూల దివ్యనఖ భూషణ భూషితాయ
నందాత్మజాయ నవనీతముషే నమస్తే॥

శ్రీరామధ్యానమ్

శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజమప్రమేయం
సీతాపతిం రఘుకులాన్వయరత్నదీపమ్।
ఆజానుబాహుమరవిన్దదళాయతాక్షం
రామం నిశాచరవినాశకరం నమామి॥

శ్రీ లక్ష్మీధ్యానమ్

లక్ష్మీం క్షీరసముద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వరీం
దాసీభూతసమస్త దేవవనితాం లోకైక దీపాంకురామ్।
శ్రీమన్మన్దకటాక్షలబ్ధవిభవద్బ్రహ్మేన్ద్రగంగాధరాం
త్వాం త్రైలోక్యకుటుంబినీం సరసిజాం వన్దే ముకుందప్రియామ్॥

ఆంజనేయధ్యానమ్

ఆంజనేయమతిపాటలాననం
కాంచనాద్రి కమనీయ విగ్రహమ్।
పారిజాత తరుమూలవాసినం
భావయామి పవమాననందనమ్॥

గజాననధ్యానమ్

అగజానన పద్మార్కం గజాననమహర్నిశమ్।
అనేకదం తం భక్తానాం ఏకదంతముపాస్మహే॥

అన్నపూర్ణా ధ్యానమ్

నిత్యానందకరీ వరాభయకరీ సౌన్దర్యరత్నాకరీ
నిర్ధూతాఖిల ఘోరపావనకరీ ప్రత్యక్షమాహేశ్వరీ।
ప్రాలేయాచల వంశపావనకరీ కాశీపురాధీశ్వరీ
భిక్షాం దేహి కృపావలంబనకరీ మాతాన్నపూర్ణేశ్వరీ॥

ఆవాహనమ్

మానసారాధనం కృత్వా
స్వాత్మసంస్థమజం శుద్ధం త్వామద్య పరమేశ్వర।
అరణ్యామివ హవ్యాశం మూర్తావావాహయామ్యహమ్॥
ఇతి పుష్పాంజలిం ప్రతిమాయాం నిక్షిపేత్.

భావనాత్మకమైన మానసారాధనమునుచేసి,

తా॥ ఓ పరమేశ్వరా! అజాడవు, శుద్ధుడవు, నా ఆత్మయందున్నటు వంటి వాడవు అయిన నిన్ను "అరణియందు" అగ్నిహోత్రుని విధమున నేడు (ఈ) మూర్తియందు ఆవాహనము చేయుచున్నాను.

9. సాన్నిధ్యప్రార్థనమ్

సాన్నిధ్యం కురు దేవేశ సర్వదా సర్వకామద।
ద్రవ్యమంత్ర క్రియాభక్తి సేవాతుష్ట ఇహ ప్రభో॥
ఏవం ప్రణమ్య సాంజలిః "భగవన్..............।
త్వదారాధనాయ మామనుజానీహి" ఇతి సంప్రార్థ్య
తత్తద్దేవతా బీజమన్త్రానుసంధానపురస్సరం, ఆవాహయేత్.

సర్వాభీష్టములనిచ్చు ఓ దేవాధిదేవా! ద్రవ్యములతోను, మంత్రముల తోను, క్రియలతోను, భక్తితోను తుష్టుడవై ఈ మూర్తిలో సాన్నిధ్యము చేయుము.

10. ఆసనమ్

సర్వాంతర్యామిణే దేవ! సర్వబీజమయం శుభమ్।
స్వాత్మస్థాయ పరం శుద్ధమాసనం కల్పయామ్యహమ్॥
శ్రీ .... దేవాయ (దేవ్యై) ఆసనం సమర్పయామి.

ఆసనమంత్రము చెప్పి పుష్పమునుంచవలెను.

తా॥ పరమేశ్వరా! సర్వాంతర్యామివి, నా ఆత్మయందున్నవాడవు అయిన నీ కొఱకు నేను, సర్వబీజమయము, శుభప్రదము, ఉత్కృష్టము, శుద్ధము అయిన ఆసనమును కల్పించుచున్నాను.

11. పాద్యమ్

యద్భక్తిలేశ సంపర్కాత్ పరమానందసంభవః।
తస్మై తే చరణాబ్జాయ పాద్యం శుద్ధాయ కల్పయే॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) పాద్యం సమర్పయామి.

పాద్యమంత్రముచెప్పి స్వామిపాదములందు ఉదకమునుంచి, అట్లుంచ బడిన ఉదకములను తీర్థపాత్రలో పోయవలెను.

తా॥ ఏ భక్తిలేశ సంపర్కమువలననే మహానందము ప్రాప్తించునో అటువంటి పరమేశ్వరుని శుద్ధ పాదపద్మములకు పాద్యమును సమర్పించు చున్నాను.

12. అర్ఘ్యమ్

తాపత్రయహరం దివ్యం పరమానందలక్షణమ్।
తాపత్రయ వినిర్ముక్తం తవార్ఘ్యం కల్పయామ్యహమ్॥
శ్రీ . . . . దేవాయ (దేవ్యై) అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

అర్ఘ్యమంత్రమును చెప్పి స్వామి హస్తములందు ఉదకమును చూపించి తీర్థపాత్రలో నుంచవలెను.

తా॥ తాపత్రయహరము, పరమానంద స్వరూపము, తాపత్రయ వినిర్ముక్తము, అయిన అర్ఘ్యమును నీకు నేను సమర్పించుచున్నాను.

13. ఆచమనీయమ్

వేదానామపి వేదాయ దేవానాం దేవతాత్మనే
ఆచామం కల్పయామ్యర్ఘ్య శుద్ధానాం శుద్ధిహేతవే॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) ఆచమనీయం సమర్పయామి.

ఆచమనీయమంత్రమును చెప్పి స్వామి ముఖమునందు ఉదకమును చూపి తీర్థపాత్రలో నుంచవలెను.

తా॥ పరమేశ్వరా! వేదములకు వేదము అయినటువంటి వాడవు దేవతలకు దేవస్వరూపుడవు, శుద్ధులకు శుద్ధిహేతుస్వరూపుడవు అయిన నీ కొఱకు ఆచమనీయమును సమర్పించుచున్నాను.

14. స్నానమ్

పరమానన్దబోధాబ్ధి నిమగ్ననిజమూర్తయే।
సాంగోపాంగమిదం స్నానం కల్పయామ్యర్ఘ్య తే పునః॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.

స్నానమంత్రమును చెప్పి స్వామిని పంచామృతములతోను ఉదకముతోను స్నానము చేయించి ఆ తీర్థమును తీర్థపాత్రలో నుంచవలెను.

తా॥ పరమేశ్వరా! "పరమానన్దబోధ" యను సముద్రమునందున్నటువంటి స్వస్వరూపుడవగు నీ కొఱకు ఈ స్నానమును కల్పించుచున్నాను.

15. వస్త్రమ్

మాయాచిత్రపటాచ్ఛన్న నిజగుహ్యోరుతేజసే
నిరావరణవిజ్ఞాన వస్త్రం తే కల్పయామ్యహమ్॥
సౌదామనీ సూక్ష్మతంతు నిర్మితం కిల భాసురమ్
పీతాంబరమిదం దేవ గృహాణ! మధుసూదన॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

వస్త్రమంత్రముచెప్పి స్వామికి వస్త్రద్వయమును (లేదా అక్షతలను) సమర్పించవలెను.

తా॥ ఓ నిరావరణ విజ్ఞాన! మాయా చిత్రపటముచేత కప్పబడిన గుహ్యోరు తేజస్సు గలిగిన నీ కొఱకు నేను వస్త్రమును కల్పించుచున్నాను.

16. ఉత్తరీయమ్

యమాశ్రిత్య మహామాయా జగత్సమ్మోహినీ సదా।
తస్మై తే పరమేశాయ కల్పయామ్యుత్తరీయకమ్॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) ఉత్తరీయం సమర్పయామి.

ఉత్తరీయమంత్రము చెప్పి స్వామికి ఉత్తరీయమును (లేదా అక్షతలను) సమర్పింపవలెను.

తా॥ ఎవరిని సర్వదా ఆశ్రయించి జగత్సమ్మోహినియగు మహామాయ ఉండునో ఆటువంటి పరమేశ్వరుడవగు నీ కొఱకు ఉత్తరీయమును కల్పించుచున్నాను.

17. తిలకమ్

సమస్త దేవదేవానాం తిలకోఽపి జగత్పతే।
తస్మై తే తిలకం దివ్యమర్పయామి గృహాణ భోః॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) తిలకం సమర్పయామి.

తిలకమంత్రమును చెప్పి స్వామికి తిలకమును సమర్పింపవలెను.

తా॥ ఓ జగన్నాథా! నీవు దేవతలకందఱకు తిలకప్రాయుడవు. అట్టి నీకు నేను దివ్యతిలకము నర్పించుచున్నాను గ్రహింపుము.

18. యజ్ఞోపవీతమ్

యస్య శక్తిత్రయేణేదం సంప్రోతమఖిలం జగత్।
యజ్ఞసూత్రాయ తస్మై తే యజ్ఞసూత్రం ప్రకల్పయే॥
శ్రీ ... ... దేవాయ యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.
యజ్ఞోపవీత సమర్పణానన్తరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

యజ్ఞోపవీతమంత్రముతో స్వామికి యజ్ఞోపవీతమును (లేదా అక్షతలను) సమర్పింపవలెను.

తా॥ ఎవని శక్తిత్రయము (ఇచ్ఛ, జ్ఞానము, క్రియ అను శక్తులు) చేత ఈ సమస్త జగత్తు సంప్రోతమైయున్నదో అటువంటి యజ్ఞసూత్రుడవైన నీ కొఱకు యజ్ఞసూత్రమును కల్పించుచున్నాను.

19. గంధము

పరమానన్దసౌరభ్య పరిపూర్ణదిగంతరమ్।
గృహాణ పరమం గన్ధం కృపయా పరమేశ్వర॥
ఇందిరాహృదయానంద చందనం యదునందనమ్।
చందనేనార్చయామి త్వాం సుందరాంగ ప్రసీద! మే॥
శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) శ్రీచందనం సమర్పయామి.

గంధమంత్రముతో స్వామికి గంధమును సమర్పింపవలెను.

తా॥ పరమేశ్వరా! పరమానన్దమనే సుగంధము భూనభోంతరాళములు వ్యాపించినది. అటువంటి ఈ ఉత్కృష్టమైన గంధమును దయతో గ్రహింపుము.

20. పుష్పమ్

మాలామివ సదా మూర్ధ్నా దధతే దిగధీశ్వరాః।
యదాజ్ఞాం దివ్యకుసుమమాలాం తస్మై సమర్పయే॥
మాలతీచంపకాదీని యూథికావకులాని చ।
తులసీపత్రమిశ్రాణి గృహాణ సురసత్తమ॥
తురీయవనసంభూతం నానాగుణమనోహరమ్।
ఆనందసౌరభం పుష్పం గృహ్యతామిదముత్తమమ్॥
శ్రీ ... . దేవాయ (దేవ్యై) నానావిధ పుష్పాణి సమర్పయామి.

పుష్పమంత్రముతో స్వామికి పుష్పములను సమర్పింపవలెను.

తా॥ మోక్షవనమునందు పుట్టినది, మనోహరమైన వివిధ వర్ణములతో కూడినది, ఆనందమనే సుగంధము కలిగినది. ఉత్తమమయినది అయిన ఈ పుష్పమును గ్రహింపుము.

21. ఆభరణమ్

స్వభావసుందరాంగాయ నానాశక్త్యాశ్రయాయ తే।
భూషణాని విచిత్రాణి కల్పయామ్యమరార్చిత॥
కిరీటకుండలాదీని కాంచీవలయయుగ్మకమ్।
కౌస్తుభం వనమాలాం చ భూషణాని గృహాణ భో॥

శ్రీ .... దేవాయ అనేక దివ్యాభరణాని సమర్పయామి.

అత్ర యథాసౌకర్యం తత్తద్దేవతాష్టోత్తరశతనామపూజాం, సహస్రనామ పూజాం వా కుర్యాత్.

ఆభరణమంత్రముతో ఆభరణములను (లేదా అక్షతలను) స్వామికి సమర్పించవలెను.

తా॥ ఓ అమరార్చితా! స్వభావముచేతనే సుందర శరీరముగలవాడవు, వివిధ శక్తులకు ఆశ్రయుడవు అయిన నీ కొఱకు విచిత్రాలంకారవస్తువులను సమర్పించుచున్నాను.

22. ధూపమ్

వనస్పతిరసోపేతో గంధాఢ్యో గంధ ఉత్తమః।
ఆఘ్రేయః సర్వదేవానాం ధూపోఽయం పరిగృహ్యతామ్॥
దేవదేవ! జగన్నాథ! సుగంధి ద్రవ్యమేదురః।
కపిలాఘృతసంయుక్తో ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ ... ... దేవాయ ధూపమాఘ్రాపయామి.

ధూపమంత్రముతో ధూపమును స్వామికి సమర్పింపవలెను.

తా॥ వనస్పతుల సారముతో కూడినది, విశిష్టము ఉత్తమమునైన సువాసన గలది, సర్వదేవతలు ఆఘ్రాణించ తగినది అయిన ఈ ధూపమును పరిగ్రహింపుము.

23. దీపః

సుప్రకాశో మహాదీపః సర్వతస్తిమిరాపహః।
స బాహ్యాభ్యంతరజ్యోతిః దీపోఽయం పరిగృహ్యతామ్॥

యద్దీప్తిముపజీవ్యైవ దీప్యంతే మిహిరాదయః।
స త్వం గృహాణ! భగవన్! దివ్యదీపం మయార్పితమ్॥
శ్రీ ... ... దేవాయ దీపం దర్శయామి.
ధూపదీపానన్తరం శుద్ధాఽచమనీయం సమర్పయామి.

దీపమంత్రముతో దీపమును వెలిగించి స్వామికి సమర్పింపవలెను.

తా॥ మంచి ప్రకాశము గలది, మహాదీపమని ప్రఖ్యాతి గాంచినది, అంతటను చీకటిని బోగొట్టునది, లోపల వెలుపల జ్యోతిస్స్వరూపమయినది అగు ఈ దీపమును పరిగ్రహింపుము.

"ధూప దీపములు సమర్పించిన తరువాత ఆచమనీయమును సమర్పించుచున్నాను." అని వెనుకటివలె సమర్పింపవలెను.

24. మధుపర్కః

దధిక్షౌద్రం ఘృతం దుగ్ధం కపిలాయాస్సుగంధి యుత్।
సుస్వాదు మధురం శౌరే మధుపర్కం గృహాణ! మే॥
సర్వకాలుష్యహీనాయ పరిపూర్ణసుఖాత్మకమ్।
మధుపర్కమిదం దేవ కల్పయామి ప్రసీద మే॥
శ్రీ ... ... దేవాయ మధుపర్కం సమర్పయామి.

మధుపర్కమంత్రముతో స్వామికి మధుపర్కమును సమర్పింపవలెను.

తా॥ ఓ పరమేశ్వరా! సర్వకాలుష్యహీనుడవగు నీ కొఱకు పరిపూర్ణ సుఖాత్మకమైన ఈ మధుపర్కమును కల్పించుచున్నాను, ప్రసన్నుడవు కమ్ము.

25. నైవేద్యమ్

మూలమంత్రేణ ప్రోక్ష్య, పరిషిచ్య, పూర్వాపోశనం దత్వా,
అన్నం చతుర్విధం స్వాదు రసైః షడ్భిః సమన్వితమ్।
భక్ష్యభోజ్యసమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతామ్॥
శ్రీ .....దేవాయ (దేవ్యై) మహా(అవసర) నైవేద్యం సమర్పయామి.

ప్రాణాయ నమః అపానాయ నమః వ్యానాయ నమః ఉదానాయ నమః సమానాయ నమః

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి. ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి. శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

నైవేద్యపదార్థమును స్వామి ముందుంచి, ఇష్టదేవతా మూలమంత్ర ముతో ప్రోక్షించి, చుట్టూనీళ్ళను వదలి, పూర్వాపోశనమునిచ్చి, తదుపరి నైవేద్యమంత్రములతో దానిని స్వామికర్పింపవలెను.

తా॥ భక్ష్య, భోజ్య, చోష్య, లేహ్యపదార్థములతో కూడిన నాలుగు విధములైన పదార్థమును ఒగరు, తీపి, ఉప్పు, కారము, చేదు, పులుపు అను షడ్రసములతో కూడిన దానిని, నైవేద్యముగా పరిగ్రహింపుము.

ఈ ఐదుమంత్రములతో స్వామికి నైవేద్యమును సమర్పింపవలెను.

1. ప్రాణమునకు నమస్కారము
2. అపానమునకు నమస్కారము
3. వ్యానమునకు నమస్కారము
4. ఉదానమునకు నమస్కారము
5. సమానమునకు నమస్కారము

మధ్యమధ్య ఉదకపానీయమును సమర్పింపవలెను. ఉత్తరాపోశనమును సమర్పింపవలెను. శుద్ధాచమనీయమును సమర్పింపవలెను.

26. తాంబూలమ్

పూగీఫలైస్స కర్పూరైర్నాగవల్లీదళైర్యుతమ్।
ముక్తా చూర్ణసమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్॥
శ్రీ ... . దేవాయ (దేవ్యై) తాంబూలం సమర్పయామి.

తాంబూల మంత్రములో స్వామికి తాంబూలమును సమర్పింపవలెను.

తా॥ పోకచెక్కలు, పచ్చకర్పూరము, ముక్తాచూర్ణము, తమలపాకులతో కలపిన తాంబూలమును పరిగ్రహింపుము.

27. నీరాజనమ్

చన్ద్రాదిత్యౌ చ ధరణీ విద్యుదగ్నిస్తథైవ చ।
త్వమేవ సర్వజ్యోతీంషి ఆర్తిక్యం ప్రతిగృహ్యతామ్॥
దిక్పాలమకుటీ కోటిరత్ననీరాజితాంఘ్రయే।
నీరాజనం సకర్పూరం భవతే శ్రీరమాపతే॥

శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) నీరాజనం సమర్పయామి.

నీరాజన మంత్రములతో హారతి నీయవలెను.

తా॥ చంద్రుడు, సూర్యుడు, భూమి, విద్యుత్, అగ్ని మొ॥ సర్వజ్యోతి స్స్వరూపుడవైన నీవు హారతిని పరిగ్రహింపుము.

నీరాజనము తరువాత శుద్ధాచమనీయమును సమర్పింపవలెను.

28. మంత్రపుష్పమ్

శ్రుతిభిః స్మృతిభిర్దివ్యైః లౌకికైర్వచనైరపి।
మంత్రితం కుసుమోపేతం మంత్రపుష్పం సమర్పయే॥

శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్ప మంత్రములతో స్వామికి పుష్పాంజలిని సమర్పింపవలెను.

తా॥ శ్రుతులచేత, స్మృతులచేత, దివ్యములయిన లౌకిక వచనముల చేత మంత్రింపబడిన పుష్పములతో కూడిన మంత్రపుష్పమును సమర్పించు చున్నాను.

29. ఫలసమర్పణమ్

ఇదం ఫలం మయా దేవ స్థాపితం పురతస్తవ।
తేన మే సఫలావాప్తిర్భవేజ్జన్మని జన్మని॥
ఫలేన ఫలితం సర్వం త్రైలోక్యం సచరాచరమ్।
తస్మాత్ఫలప్రదానేన సఫలాశ్చ మనోరథాః॥
యత్కరోషి యదశ్నాసి యజ్జుహోషి దదాసి యత్।
యత్తపస్యసి కౌన్తేయ! తత్కురుష్వ మదర్పణమ్॥

శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) ఫలం సమర్పయామి.

అర్చనాఫలమును స్వామికి తన్మంత్రముతో సమర్పింపవలెను.

తా॥ ఓ పరమేశ్వరా! నా చేత ఈ ఫలము నీ ముందుంచబడినది. దానిచేత అనేక జన్మల నా జీవితము సఫలమగును గాక!

తా॥ చరాచరాత్మకమయిన ముల్లోకములందు ఫలప్రదానముచే సర్వము ఫలించును. కావున ఈ ఫలప్రదానముచేత నా మనోరథము లన్నియు సఫలములగు గాక!

30. పుష్పాంజలిః

నమస్తే పుండరీకాక్ష నమస్తే హ్యమరప్రియ।
నమస్తే కమలాకాన్త వాసుదేవ నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) పుష్పాంజలిం సమర్పయామి.

పుష్పాంజలి మంత్రముచే స్వామికి పుష్పాంజలి సమర్పింపవలెను.

తా॥ పుండరీకాక్షునకు నమస్కారము. అమరప్రియునకు నమస్కారము. కమలాకాన్తునకు నమస్కారము. వాసుదేవునకు నమస్కారము.

31. ఆత్మ ప్రదక్షిణమ్

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతరకృతాని చ।
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే॥
పాపోఽహం పాపకర్మాఽహం పాపాత్మా పాపసంభవః।
త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల॥
అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ।
తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్ష రక్ష జనార్దన!॥

శ్రీ ... ... దేవాయ (దేవ్యై) ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

అక్షతలు తీసుకొని ప్రదక్షిణ మంత్రముల నుచ్చరించుచు ముమ్మారు తన చుట్టు ప్రదక్షిణ చేయవలెను.

తా॥ ఈ జన్మయందు జన్మాంతరములందును ఎన్నెన్ని పాపములను జేసితినో ఆ పాపములన్నియు ఈ ప్రదక్షిణము చేయుటలో ప్రతి అడుగు అడుగునందు నశించుచున్నవి.

తా॥ ఓ పరమేశ్వరా! శరణాగతవత్సల! నేను పాపిని, పాపకర్ముడను, పాపాత్ముడను, పాపకర్మలచే పుట్టినవాడను. ఇటువంటి నన్ను కృప కలిగిన వాడవయి రక్షింపుము. నాకు వేరే దిక్కు లేదు. నీవే నాకు దిక్కు. కనుక ఓ జనార్దనా! కరుణతో నన్ను కాపాడుము.

అక్షతలు స్వామి పాదములపై నుంచవలెను.

32. క్షమా ప్రార్థనమ్

ఉపచారాపదేశేన కృతానహరహర్మయా।
అపచారానిమాన్ సర్వాన్ క్షమస్వ పురుషోత్తమ॥
మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం జనార్దన।
యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే॥
అనయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజయా
చ భగవాన్ సర్వాత్మకః... ... ...
దేవః సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

నమస్కరించుచు క్షమను ప్రార్థించవలెను.

తా॥ ఓ పురుషోత్తమా! ఉపచారముల నెపముతో నేను ప్రతిదిన మొనర్చిన ఈ అపచారములను క్షమించుము.

తా॥ ఓ పరమేశ్వరా! ఈ పూజ మంత్రహీనము, క్రియాహీనము, భక్తిహీనము. అట్టి ఇది నీ పరిపూర్ణానుగ్రహముచే పరిపూర్ణమగుగాక!.

ఈ షోడశోపచార పూజచే --- స్వామి సుప్రీతుడు, సుప్రసన్నుడు. వరదుడు అగుగాక.

33. తీర్థప్రాశనమ్

అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధినివారణమ్।
సమస్త పాపక్షయ కృత్ ... ... పాదోదకం శుభమ్॥

తీర్థపాత్ర యందలి తీర్థమును ప్రసన్నమైన మనస్సుతో మూడుసార్లు తీర్థమంత్రములతో తీసుకొనవలెను.

తా॥ అకాలమృత్యుహరమైనది, సర్వవ్యాధి నివారకము, సమస్త పాపక్షయకరము, పావనము, శుభకరమునగు స్వామి పాదోదకమును స్వీకరించుచున్నాను.

34. విశేషోపచారాః

1. ఛత్రం సమర్పయామి
2. చామరం వీజయామి
3. నృత్యం దర్శయామి
4. గీతం శ్రావయామి
5. వాద్యం ఘోషయామి
6. సమస్త రాజోపచారాన్ సమర్పయామి

ఈ ఉపచారముల నాయా మంత్రములతో చేయవలెను.

1. ఛత్రం సమర్పయామి	=	గొడుగును సమర్పించుచున్నాను.
2. చామరం వీజయామి	=	చామరమును వీచుచున్నాను.
3. నృత్యం దర్శయామి	=	నృత్యమును చూపించుచున్నాను.
4. గీతం శ్రావయామి	=	గీతమును వినిపించుచున్నాను.
5. వాద్యం ఘోషయామి	=	మంగళవాద్యమును మోగించుచున్నాను
6. సమస్త రాజోపచారాన్ సమర్పయామి	=	అన్ని రాజోపచారములను సమర్పించుచున్నాను.

* * *

ప్రథమానుబంధము

శ్రీ వేంకటేశ్వర సుప్రభాతమ్

కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వా సంధ్యా ప్రవర్తతే।
ఉత్తిష్ఠ నరశార్దూల కర్తవ్యం దైవ మాహ్నికమ్॥ 1

ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ గోవింద ఉత్తిష్ఠ గరుడధ్వజ।
ఉత్తిష్ఠ కమలాకాంత త్రైలోక్యం మంగళం కురు॥ 2

మాతస్సమస్తజగతాం మధుకైటభారేః
వక్షోవిహారిణి మనోహర దివ్యమూర్తే।
శ్రీస్వామిని శ్రితజన ప్రియదానశీలే
శ్రీ వేంకటేశదయితే తవ సుప్రభాతమ్॥ 3

తవ సుప్రభాత మరవిందలోచనే
భవతు ప్రసన్న ముఖచంద్రమండలే।
విధిశంకరేంద్ర వనితాభిరర్చితే
వృషశైలనాథ దయితే దయానిధే॥ 4

అత్ర్యాదిసప్తఋుషయస్సముపాస్య సంధ్యాం
ఆకాశసింధుకమలాని మనోహరాణి।
ఆదాయ పాదయుగ మర్చయితుం ప్రపన్నాః
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 5

పంచాననాబ్జభవ షణ్ముఖవాసవాద్యాః
త్రైవిక్రమాదిచరితం విబుధాః స్తువంతి।
భాషాపతిః పఠతి వాసర శుద్ధిమారాత్
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 6

ఈషత్ప్రఫుల్ల సరసీరుహ నారికేళ
పూగద్రుమాది సుమనోహర పాలికానామ్।
ఆవాతి మందమనిలః సహ దివ్యగంధైః
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 7

ఉన్మీల్య నేత్రయుగ ముత్తమపంజరస్థాః
పాత్రావశిష్ట కదళీఫల పాయసాని।
భుక్త్వా సలీల మథ కేళిశుకాః పఠంతి
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 8

తంత్రీప్రకర్ష మధురస్వనయా విపంచ్యా
గాయత్యనంత చరితం తవ నారదోఽపి।
భాషాసమగ్ర మసకృత్కరచార రమ్యం
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 9

భృంగావళీ చ మకరంద రసానువిద్ధ
ఝుంకార గీతనినదైః సహ సేవనాయ।
నిర్యాత్యుపాంత సరసీ కమలోదరేభ్యః
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 10

యోషాగణేన వరదధ్ని విమథ్యమానే
ఘోషాలయేషు దధిమంథన తీవ్రఘోషాః।
రోషాత్కలిం విదధతే కకుభశ్చ కుంభాః
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 11

పద్మేశమిత్ర శతపత్ర గతాళివర్గాః
హర్తుం శ్రియం కువలయస్య నిజాంగలక్ష్మ్యా।
భేరీనినాదమివ బిభ్రతి తీవ్రనాదం
శేషాద్రిశేఖర విభో తవ సుప్రభాతమ్॥ 12

శ్రీమన్నభీష్టవరదాఖిలలోకబంధో
శ్రీశ్రీనివాస జగదేకదయైకసింధో।
శ్రీ దేవతాగృహభుజాంతర దివ్యమూర్తే
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 13

శ్రీస్వామిపుష్కరిణికాఽఽప్లవ నిర్మలాంగాః
శ్రేయోఽర్థినో హర విరించి సనందనాద్యాః।
ద్వారే వసంతి వరవేత్రహతోత్తమాంగాః
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 14

శ్రీ శేషశైల గరుడాచల వేంకటాద్రి
నారాయణాద్రి వృషభాద్రి వృషాద్రిముఖ్యామ్।
ఆఖ్యాం త్వదీయ వసతే రనిశం వదంతి
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 15

సేవాపరాః శివసురేశకృశానుధర్మ
రక్షోఽంబునాథ పవమాన ధనాధినాథాః।
బద్ధాంజలి ప్రవిలసన్నిజ శీర్షదేశాః
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 16

ధాటీషు తే విహగరాజ మృగాధిరాజ
నాగాధిరాజ గజరాజ హయాధిరాజాః।
స్వస్వాధికార మహిమాదిక మర్థయంతే
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 17

సూర్యేందుభౌమ బుధవాక్పతి కావ్యసౌరి
స్వర్భాను కేతు దివిషత్పరిషత్ప్రధానాః।
త్వద్దాసదాస చరమావధిదాసదాసాః
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 18

త్వత్పాదధూళి భరిత స్ఫురితోత్తమాంగాః
స్వర్గాపవర్గ నిరపేక్ష నిజాంతరంగాః।
కల్పాగమాఽఽకలనయాఽఽకులతాం లభంతే
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 19

త్వద్గోపురాగ్ర శిఖరాణి నిరీక్షమాణాః
స్వర్గాపవర్గపదవీం పరమాం శ్రయంతః।
మర్త్యా మనుష్యభువనే మతిమాశ్రయంతే
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 20

శ్రీ భూమినాయక దయాదిగుణామృతాబ్ధే
దేవాధిదేవ జగదేక శరణ్యమూర్తే।
శ్రీమన్ననంత గరుడాదిభి రర్చితాంఘ్రే
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 21

శ్రీ పద్మనాథ పురుషోత్తమ వాసుదేవ
వైకుంఠ మాధవ జనార్దన చక్రపాణే!
శ్రీవత్సచిహ్న శరణాగత పారిజాత
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 22

కందర్పదర్పహరసుందరదివ్యమూర్తే
కాంతాకుచాంబురుహకుట్మలలోలదృష్టే
కల్యాణనిర్మలగుణాకర దివ్యకీర్తే
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 23

మీనాకృతే కమఠ కోల నృసింహ వర్ణిన్
స్వామిన్ పరశ్వథ తపోధన రామచంద్ర!
శేషాంశరామ యదునందన కల్కిరూప
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 24

ఏలా లవంగ ఘనసార సుగంధి తీర్థం
దివ్యం వియత్సరితి హేమఘటేషు పూర్ణమ్।
ధృత్వాఽద్య వైదికశిఖామణయః ప్రహృష్టాః
తిష్ఠంతి వేంకటపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 25

భాస్వానుదేతి వికచాని సరోరుహాణి
సంపూరయంతి నినదైః కకుభో విహంగాః।
శ్రీవైష్ణవా స్సతతమర్థితమంగళాస్తే
ధామాశ్రయంతి తవ వేంకట సుప్రభాతమ్॥ 26

బ్రహ్మాదయ స్సురవరాస్సమహర్షయస్తే
సంతస్సనందనముఖాస్త్వథ యోగివర్యాః।
ధామాంతికే తవ హి మంగళవస్తుహస్తాః
శ్రీ వేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 27

లక్ష్మీనివాస నిరవద్యగుణైకసింధో
సంసారసాగరసముత్తరణైకసేతో।
వేదాంతవేద్యనిజవైభవ భక్తభోగ్య
శ్రీవేంకటాచలపతే తవ సుప్రభాతమ్॥ 28

ఇత్థం వృషాచలపతే రిహ సుప్రభాతం
యే మానవాః ప్రతిదినం పఠితుం ప్రవృత్తాః।
తేషాం ప్రభాతసమయే స్మృతిరంగభాజాం
ప్రజ్ఞాం పరార్థసులభాం పరమాం ప్రసూతే॥ 29

* * *

శ్రీ వేంకటేశస్తోత్రమ్

కమలాకుచచూచుక కుంకుమతో
నియతారుణితాతుల నీలతనో।
కమలాయతలోచన లోకపతే
విజయీభవ వేంకటశైలపతే॥ 1

సచతుర్ముఖ షణ్ముఖ పంచముఖ
ప్రముఖాఖిలదైవతమౌళిమణే।
శరణాగతవత్సల సారనిధే
పరిపాలయ మాం వృషశైలపతే॥ 2

అతివేలతయా తవ దుర్విషహై
రనువేలకృతై రపరాధశతైః।
భరితం త్వరితం వృషశైలపతే
పరయా కృపయా పరిపాహి హరే॥ 3

అధివేంకటశైల ముదారమతే
ర్జనతాభిమతాధికదానరతాత్।
పరదేవతయా గదితాన్నిగమైః
కమలాదయితాన్న పరం కలయే॥ 4

కలవేణురవావశ గోపవధూ
శతకోటివృతాత్స్మరకోటిసమాత్।
ప్రతివల్లవికాభిమతాత్సుఖదాత్
వసుదేవసుతాన్న పరం కలయే॥ 5

అభిరామగుణాకర దాశరథే
జగదేకధనుర్ధర ధీరమతే।
రఘునాయక రామ రమేశ విభో
వరదో భవ దేవ దయాజలధే॥ 6

అవనీతనయా కమనీయకరం
రజనీకరచారుముఖాంబురుహమ్।
రజనీచరరాజతమోమిహిరం
మహనీయమహం రఘురామమయే॥ 7

సుముఖం సుహృదం సులభం సుఖదం
స్వనుజం చ సుకాయమమోఘశరమ్।
అపహాయ రఘూద్వహ మన్య మహం
న కథంచన కంచన జాతు భజే॥ 8

వినా వేంకటేశం న నాథో న నాథః
సదా వేంకటేశం స్మరామి స్మరామి।
హరే వేంకటేశ ప్రసీద ప్రసీద
ప్రియం వేంకటేశ ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ॥ 9

అహం దూరతస్తే పదాంభోజయుగ్మ
ప్రణామేచ్ఛయాఽఽగత్య సేవాం కరోమి।
సకృత్సేవయా నిత్యసేవాఫలం త్వం
ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ప్రభో వేంకటేశ॥ 10

అజ్ఞానినా మయా దోషానశేషాన్విహితాన్ హరే।
క్షమస్వ త్వం క్షమస్వ త్వం శేషశైలశిఖామణే॥ 11

* * *

శ్రీ వేంకటేశప్రపత్తిః

ఈశానాం జగతోఽస్య వేంకటపతేర్విష్ణోః పరాం ప్రేయసీం
తద్వక్షఃస్థలనిత్యవాసరసికాం తత్ క్షాంతిసంవర్ధినీమ్।
పద్మాలంకృతపాణిపల్లవయుగాం పద్మాసనస్థాం శ్రియం
వాత్సల్యాదిగుణోజ్జ్వలాం భగవతీం వందే జగన్మాతరమ్॥ 1

శ్రీమన్! కృపాజలనిధే! కృతసర్వలోక
సర్వజ్ఞ! శక్త! నతవత్సల! సర్వశేషిన్!
స్వామిన్! సుశీలసులభాశ్రితపారిజాత!
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 2

ఆనూపురార్పితసుజాతసుగంధిపుష్ప
సౌరభ్యసౌరభకరౌ సమసన్నివేశౌ।
సౌమ్యౌ సదానుభవనేఽపి నవానుభావ్యౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 3

సద్యోవికాసి సముదిత్వరసాంద్రరాగ
సౌరభ్యనిర్భర సరోరుహ సామ్యవార్తామ్।
సమ్యక్షు సాహసపదేషు విలేఖయన్తౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 4

రేఖామయధ్వజసుధాకలశాతపత్ర
వజ్రాంకుశాంబురుహకల్పకశంఖచక్రైః।
భవ్యైరలంకృతతలౌ పరతత్త్వచిహ్నైః
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 5

తామ్రోదరద్యుతిపరాజితపద్మరాగౌ
బాహ్యైర్మహోభి రభిభూతమహేంద్రనీలౌ।
ఉద్యన్నఖాంశుభి రుదస్త శశాంకభాసౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 6

స్ప్రేమభీతి కమలాకరపల్లవాభ్యాం
సంవాహనేఽపి సపది క్లమమాదధానౌ।
కాంతా వవాఙ్మనసగోచరసౌకుమార్యౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 7

లక్ష్మీమహీతదనురూప నిజానుభావ
నీలాది దివ్యమహిషీకరపల్లవానామ్।
ఆరుణ్యసంక్రమణతః కిల సాంద్రరాగౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 8

నిత్యానమద్విధి శివాది కిరీటకోటి
ప్రత్యుప్తదీప్తనవరత్నమహః ప్రరోహైః।
నీరాజనావిధి ముదార ముపాదదానౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 9

"విష్ణోః పదే పరమ" ఇత్యుదిత ప్రశంసౌ
యౌ "మధ్వ ఉత్స" ఇతి భోగ్యతయాఽప్యుపాత్తౌ।
భూయస్తథేతి తవ పాణితలప్రదిష్టౌ
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 10

పార్థాయ తత్సదృశసారథినా త్వయైవ
యౌ దర్శితౌ స్వచరణౌ శరణం వ్రజేతి।
భూయోఽపి మహ్యమిహ తౌ కరదర్శితౌ తే
శ్రీవేంకటేశచరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 11

మన్మూర్ధ్ని కాలియఫణే వికటాటవీషు
శ్రీ వేంకటాద్రిశిఖరే శిరసి శ్రుతీనామ్।
చిత్తేఽప్యనన్యమనసాం సమ మాహితౌ తే
శ్రీ వేంకటేశ! చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 12

అమ్లానహృష్యదవనీతలకీర్ణపుష్పౌ
శ్రీ వేంకటాద్రిశిఖరాభరణాయమానౌ।
ఆనందితాఖిలమనోనయనౌ తవైతౌ
శ్రీ వేంకటేశ! చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 13

ప్రాయః ప్రపన్న జనతా ప్రథమావగాహ్యౌ
మాతుః స్తనావివ శిశోరమృతాయమానౌ।
ప్రాప్తౌ పరస్పరతులామతులాంతరౌ తే
శ్రీ వేంకటేశ! చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 14

సత్త్వోత్తరైః సతతసేవ్యపదాంబుజేన
సంసారతారకదయార్ద్రదృగంచలేన।
సౌమ్యోపయంతృమునినా మమ దర్శితౌ తే
శ్రీ వేంకటేశ! చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 15

శ్రీశ! శ్రియా ఘటికయా త్వదుపాయభావే
ప్రాప్యే త్వయి స్వయముపేయతయా స్ఫురంత్యా।
నిత్యాశ్రితాయ నిరవద్యగుణాయ తుభ్యం
స్యాం కింకరో వృషగిరీశ న జాతు మహ్యమ్॥ 16

* * *

శ్రీ వేంకటేశ మంగళాశాసనమ్

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్।
శ్రీ వేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్॥ 1

లక్ష్మీసవిభ్రమాలోకసుభ్రూవిభ్రమచక్షుషే
చక్షుషే సర్వలోకానాం వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 2

శ్రీ వేంకటాద్రిశృంగాగ్ర మంగళాభరణాంఘ్రయే।
మంగళానాం నివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్॥ 3

సర్వావయవసౌందర్యసంపదా సర్వచేతసామ్।
సదా సమ్మోహనాయాస్తు వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 4

నిత్యాయ నిరవద్యాయ సత్యానందచిదాత్మనే।
సర్వాంతరాత్మనే శ్రీమద్వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 5

స్వతస్సర్వవిదే సర్వశక్తయే సర్వశేషిణే।
సులభాయ సుశీలాయ వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 6

పరస్మై బ్రహ్మణే పూర్ణకామాయ పరమాత్మనే।
ప్రయుంజే పరతత్త్వాయ వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 7

అకాలతత్త్వ మశ్రాంత మాత్మనామనుపశ్యతామ్।
అతృప్త్యమృతరూపాయ వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 8

ప్రాయః స్వచరణౌ పుంసాం శరణ్యత్వేన పాణినా।
కృపయా దిశతే శ్రీమద్వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 9

దయామృతతరంగిణ్యా స్తరంగై రివ శీతలైః।
అపాంగై స్సించతే విశ్వం వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 10

స్రగ్భూషాంబర హేతీనాం సుషమాఽఽవహమూర్తయే।
సర్వార్తిశమనాయాస్తు వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 11

శ్రీవైకుంఠవిరక్తాయ స్వామిపుష్కరిణీతటే।
రమయా రమమాణాయ వేంకటేశాయ మంగళమ్॥ 12

శ్రీమత్సుందరజామాతృ మునిమానసవాసినే।
సర్వలోక నివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్॥ 13

మంగళాశాసనపరై ర్మదాచార్యపురోగమైః।
సర్వైశ్చ పూర్వైరాచార్యైః సత్కృతాయాస్తు మంగళమ్॥ 14

* * *

ఇతర దేవతా సుప్రభాతమ్

ఆదినారాయణ సుప్రభాతమ్

జిహ్రేతి పద్మభవవేదవచః ప్రబుద్ధా
లక్ష్మీస్త్వదీయ మధరం ధృతకజ్జలాంకమ్।
లాక్షారసాంచితమురశ్చ సమీక్ష్య ముగ్ధా
నారాయణా[1]ఽస్తు తవ సంప్రతి సుప్రభాతమ్॥

త్వన్నాభిపద్మజనిరేష ముఖైశ్చతుర్భిః
వేదైశ్చతుర్భిరనఘైః ప్రతిబోధయంస్త్వామ్।
స్వామిన్! వ్యవస్యతి కృతార్థయితుం స్వమార్యం
శ్రీ వాసుదేవ![2] భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

సేనాపతిస్తవ సరూప ఇహ ప్రసన్నః
ద్వారే చరత్యసకృదార్య దిదృక్షయాఽసౌ।
పద్మాపరిష్కృతతనుం పరిదర్శయాస్మై
విష్ణో![3] జహీహి శయనం తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీమత్స్య సుప్రభాతమ్

నిర్వేదినం బుబుధిషే కిల సర్గదక్షం
ఆమ్నాయమార్య విధిమార్త్తజనైకపక్ష।
అస్మాంశ్చ బోధయ! విభో! దయయా సువక్ష!
శ్రీమత్స్యరూప! భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీకూర్మ సుప్రభాతమ్

త్వాం కౌస్తుభేన్దుసురధేనుసురద్రుమాద్యాః
సంసేవితుం సమమిలన్నిజభూతిహేతుమ్।
తేభ్యః స్వరూపముపదర్శయ వీతనిద్రః
శ్రీ కూర్మరూప! భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

---

1 2 3 'నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్' అను విష్ణుగాయత్రి క్రమమిచట కీర్తింపబడినది.

శ్రీవరాహ సుప్రభాతమ్

వృద్ధివ్యసుద్ధరవపుష్పచిరం నిషేవ్య
భావామరక్త హృదయాఽపి ధరా జడాఽభూత్।
ఏనాం విధేహి సరసాం శుభదృష్టిపాతైః
శ్రీమద్వరాహ! భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీనరసింహ సుప్రభాతమ్

అక్షీణరోషకలుషం పరిసాన్త్వయన్తీ
వక్షోరుహైర్విహసితై రిమమస్మి భీతా।
శిక్షార్హ ఏష ఇతి సంగిరతే హి లక్ష్మీః
లక్ష్మీనృసింహ! భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీవామన సుప్రభాతమ్

యజ్ఞః ప్రవర్తత ఇవాత్ర బలిశ్చ యష్టా
సంయాచ్య ఏష భవతా త్రిపదాం భువం చ।
ఇత్యాహురద్య విబుధాః కురు తత్త్వదన్తః
శ్రీవామనాఖ్య! తవ సంప్రతి సుప్రభాతమ్॥

శ్రీపరశురామ సుప్రభాతమ్

నామావశేష ఇహ ధర్మ ఇలా విషణ్ణా
రాజా ప్రజాహృదయరంజక ఏవ నాస్తి।
వ్యాపారయాఽర్య పరశుం భవ వీతతల్పః
శ్రీభార్గవాస్తు తవ రైణుక సుప్రభాతమ్॥

శ్రీరామ సుప్రభాతమ్

ప్రాచీ ప్రశంసతి తరాం నను పూర్వ సంధ్యాం
బాలాతపారుణిత కోమలగండభాగా।
ఆలోకశుభ్రవసనం విపులం వసానా
శ్రీరామచంద్ర! భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీబలరామ సుప్రభాతమ్

అస్తం ప్రయాతి హిమరశ్మిరసావనూన
సౌందర్యమూర్తి మవగత్య వలక్షవర్ణామ్।
పీయూషవాహి ముఖపద్మమిదం చ తేఽద్య
శ్రీరేవతీముఖ మధుప్రియ! సుప్రభాతమ్॥

శ్రీకృష్ణ సుప్రభాతమ్

దష్టోజ్జ్వలాధరవినూతనపల్లవం తే
సంజాతకుంకుమకలంకమురశ్చ వీక్ష్య।
రుష్టాం హి సాన్త్వయ కృపాలయ సత్యభామాం
శ్రీగోపికారమణ! సంప్రతి సుప్రభాతమ్॥

శ్రీకల్కి సుప్రభాతమ్

స్నిగ్ధేవ మత్సహచరేణ వియోజితాస్మి
రాత్ర్యా మహాన్ధతమసావృతయాఽద్య యావత్।
సాష్యేవ మస్త్వితి విషీదతి చక్రవాకీ
శ్రీకల్కిరూప భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ సుప్రభాతమ్

అక్షీణ సౌన్దర్య తను ప్రకాశ!
లక్ష్మీనివాస స్థల దివ్యవక్షః।
పక్షీశ సంసేవితపాదపద్మ
లక్ష్మీశ! నారాయణ! సుప్రభాతమ్॥

ఆమ్నాయాస్తే మృదువటదళే మానిప్సాద్వారిజాతే
లక్ష్మీతుంగ స్తనగిరితటే దాత భుగ్వర్యభోగే
శ్రీవైకుంఠే కలశజలధౌ నిత్యసంసక్తహర్షిన్
లక్ష్మీనారాయణ! భగవతే నాథ తే సుప్రభాతమ్॥

శ్రీచెన్నకేశవ సుప్రభాతమ్

సృష్టి స్థితి ప్రలయహేతు కటాక్షమాలా
విద్యోతితాత్మ విభవైక విభాసమాన।
స్వామిన్! ప్రపన్న జనకల్పక! దీనబంధో!
శ్రీచెన్నకేశవ! విభో! తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీహనుమత్సుప్రభాతమ్

ఆయాతి భానురవనీతలమధ్య ధీర
తత్సన్నిధౌ కమలినీ హిమబిందునామ్నా।
మానం విముంచతి వియోగజమశ్రుపూరం
శ్రీవాయుపుత్ర! హనుమంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీమల్లికార్జున సుప్రభాతమ్

పంచాక్షరాదిమనుమంత్రితగాంగతోయైః
పంచామృతైః ప్రముదితేంద్రముఖైర్మునీంద్రైః।
పట్టాభిషిక్త హరియుక్త పరాపనాథ
శ్రీమల్లికార్జునవిభో! తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీసుబ్రహ్మణ్య సుప్రభాతమ్

స్వర్ణాంబరైర్మణివరైః పరిభూషితాంగాః
సజ్జా ఇమే తవ కృతే పరివాహనాయ।
ఐరావతో హయవృషావ హిరణ్మయూరః
పావంజవాప శివభూస్తవ సుప్రభాతమ్॥

* * *

ద్వితీయానుబంధము

శివపంచాక్షరీ స్తోత్రము

నాగేంద్రహారాయ త్రిలోచనాయ
భస్మాంగరాగాయ మహేశ్వరాయ।
నిత్యాయ శుద్ధాయ దిగంబరాయ
తస్మై నకారాయ నమశ్శివాయ॥

మందాకినీ సలిలచందన చర్చితాయ
నందీశ్వర ప్రమథనాథ మహేశ్వరాయ।
మందారముఖ్య బహుపుష్ప సుపూజితాయ
తస్మై మకారవపుషేఽస్తు నమశ్శివాయ॥

శివాయ గౌరీవదనాంబుజాత
సూర్యాయ దక్షాధ్వరనాశనాయ।
శ్రీనీలకంఠాయ వృషధ్వజాయ
తస్మై శికారాయ నమశ్శివాయ॥

వశిష్ఠ కుంభోద్భవ గౌతమాది
మునీంద్ర దేవార్చిత శేఖరాయ।
చంద్రార్క వైశ్వానరలోచనాయ
తస్మై వకారాయ నమశ్శివాయ॥

యక్షస్వరూపాయ జటాధరాయ
పినాకహస్తాయ సనాతనాయ।
దివ్యాయ దేవాయ దిగంబరాయ
తస్మై యకారాయ నమశ్శివాయ॥

పంచాక్షరమిదం పుణ్యం యః పఠేచ్ఛివసన్నిధౌ।
శివలోకమవాప్నోతి శివేన సహ మోదతే॥

శ్రీకృష్ణాష్టకమ్

వసుదేవసుతం దేవం కంసచాణూరమర్దనమ్ ।
దేవకీపరమానందం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 1

అతసీపుష్పసంకాశం హారనూపురశోభితమ్ ।
రత్నకంకణకేయూరం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 2

మందారగంధసంయుక్తం చారుహాసం చతుర్భుజమ్ ।
బర్హిపింఛావచూడాంగం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 3

ఉత్ఫుల్లపద్మపత్రాక్షం నీలజీమూతసన్నిభమ్ ।
యాదవానాం శిరోరత్నం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 4

రుక్మిణీకేళిసంయుక్తం పీతాంబర సుశోభితమ్ ।
అవాప్తతులసీగన్ధం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 5

గోపికానాం కుచద్వంద్వ కుంకుమాంకితవక్షసమ్ ।
శ్రీనికేతం మహేష్వాసం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 6

శ్రీవత్సాంకం మహోరస్కం వనమాలావిరాజితమ్ ।
శంఖచక్రధరం దేవం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥ 7

కృష్ణాష్టకమిదం పుణ్యం ప్రాతరుత్థాయ యః పఠేత్ ।
కోటిజన్మకృతం పాపం స్మరణేన వినశ్యతి ॥ 8

* * *

పంచాయుధస్తోత్రమ్

స్ఫురత్సహస్రార శిఖాతితీవ్రం
సుదర్శనం భాస్కరకోటితుల్యమ్।
సురద్విషాం ప్రాణవినాశి విష్ణోః
చక్రం సదాఽహం శరణం ప్రపద్యే॥

విష్ణోర్ముఖోత్థానిలపూరితస్య
యస్య ధ్వనిర్దానవదర్పహంతా।
తం పాంచజన్యం శశికోటిశుభ్రం
శంఖం సదాఽహం శరణం ప్రపద్యే॥

హిరణ్మయీం మేరుసమానసారాం
కౌమోదకీం దైత్యకులైకహంత్రీమ్।
వైకుంఠవామాగ్రకరాభిమృష్టాం
గదాం సదాఽహం శరణం ప్రపద్యే॥

యజ్జ్యానినాద శ్రవణాత్సురాణాం
చేతాంసి నిర్ముక్తభయాని సద్యః।
భవంతి దైత్యాశనిబాణవర్షైః
శార్ఙ్గం సదాఽహం శరణం ప్రపద్యే॥

రక్షోసురాణాం కఠినోగ్రకంఠ
చ్ఛేదక్షరచ్ఛోణిత దిగ్ధధారమ్।
తం నందకం నామ హరేః ప్రదీప్తం
ఖడ్గం సదాఽహం శరణం ప్రపద్యే॥

ఇమం హరేః పంచమహాయుధానాం
స్తవం పఠేద్యోనుదినం ప్రభాతే।
సమస్తదుఃఖాని భయాని సద్యః
పాపాని నశ్యంతి సుఖాని సంతి॥

వనే రణే శత్రుజలాగ్ని మధ్యే
యదృచ్ఛయాఽపత్సు మహాభయేషు।
పఠేత్త్విదం స్తోత్రమనాకులాత్మా
సుఖీ భవేత్తత్కృతసర్వరక్షః॥

శ్రీలక్ష్మీనృసింహస్తోత్రమ్

శ్రీమత్పయోనిధినికేతన చక్రపాణే
భోగీంద్రభోగమణి రంజిత పుణ్యమూర్తే।
యోగీశ శాశ్వత శరణ్య భవాబ్ధిపోత
లక్ష్మీనృసింహ! మమ దేహి కరావలంబమ్॥

లక్ష్మీహృదయమ్

సమస్త సమ్పత్సుఖదాం మహాశ్రియం
సమస్త కల్యాణకరీం మహాశ్రియమ్।
సమస్త సౌభాగ్యకరీం మహాశ్రియం
భజామ్యహం జ్ఞానకరీం మహాశ్రియమ్॥

* * *

తృతీయానుబంధము

[అష్టోత్తర శతనామావళులన్నింటిలోను ప్రతినామమునకు ముందు 'ఓం' అనియు చివర 'నమః' అనియు చెప్పుకొనవలెను.]

శ్రీవేంకటేశ్వరాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం వేంకటేశాయ నమః
శేషాద్రినిలయాయ
వృషదృగ్గోచరాయ
విష్ణవే
సదంజనగిరీశాయ
వృషాద్రిపతయే
మేరుపుత్రగిరీశాయ
సరస్స్వామితటీజుషే
కుమారాకల్పసేవ్యాయ
వజ్రిదృగ్విషయాయ
సువర్చలాసుతన్యస్త సైనాపత్యభరాయ
రామాయ
పద్మనాభాయ
సదా వాయుస్తుతాయ
త్యక్తవైకుంఠలోకాయ
గిరికుంజవిహారిణే
హరిచందన గోత్రేంద్రస్వామినే
శంఖరాజన్య నేత్రాబ్జవిషయాయ
వసూపరిచరత్రాత్రే
కృష్ణాయ
అబ్ధికన్యాపరిష్వక్తవక్షసే
వేంకటాయ

ఓం సనకాదిమహాయోగిపూజితాయ నమః
దేవజిత్ప్రముఖానన్తదైత్యసంఘప్రణాశినే
శ్వేతద్వీపవసన్ముక్త-
పూజితాంఘ్రియుగాయ
శేషపర్వతరూపత్వ ప్రకాశనపరాయ
సానుస్థాపితతార్క్ష్యాయ
తార్క్ష్యాచలనివాసినే
మాయానిగూఢ విమానాయ
గరుడస్కన్ధవాసినే
అనన్తశిరసే
అనన్తాక్షాయ
అనన్తచరణాయ
శ్రీశైలనిలయాయ
దామోదరాయ
నీలమేఘనిభాయ
బ్రహ్మాదిదేవదుర్దర్శ విశ్వరూపాయ
వైకుంఠాగతసద్ధేమవిమానాన్తర్గతాయ
అగస్త్యాభ్యర్థితాశేషజనదృగ్గోచరాయ
వాసుదేవాయ
హరయే
తీర్థపంచకవాసినే
వామదేవప్రియాయ

ఓం జనకేష్టప్రదాయ నమః
మార్కండేయమహాతీర్థజాత-
పుణ్యప్రదాయ
వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రే
చన్ద్రలావణ్యదాయినే
నారాయణనగేశాయ
బ్రహ్మక్లృప్తోత్సవాయ
శంఖచక్రవరానమ్రలసత్కరతలాయ
ద్రవన్మృగమదాసక్త విగ్రహాయ
కేశవాయ
నిత్యయౌవనమూర్తయే
అర్థితార్థప్రదాత్రే
విశ్వతీర్థాఘహారిణే
తీర్థస్వామిసరస్స్నాతజనాభీష్టప్రదాయినే
కుమారధారికావాసస్కన్దాభీష్టప్రదాయ
జానుదఘ్నసముద్భూతపోత్రిణే
కూర్మమూర్తయే
కిన్నరద్వన్ద్వశాపాన్తప్రదాత్రే
విభవే
వైఖానసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయ
సింహాచలనివాసాయ
శ్రీమన్నారాయణాయ
సద్భక్తనీలకంఠార్చ్యనృసింహాయ
కుముదాక్షగణశ్రేష్ఠసైనాపత్యప్రదాయ
దుర్మేధః ప్రాణహర్త్రే
శ్రీధరాయ
క్షత్రియాన్తకరామాయ

ఓం మత్స్యరూపాయ నమః
పాండవారిప్రహర్త్రే
శ్రీకరాయ
ఉపత్యకాప్రదేశస్థశంకరధ్యాతమూర్తయే
రుక్మాబ్జసరసీకూలలక్ష్మీకృతతపస్వినే
లసల్లక్ష్మీకరాంభోజదత్తకల్హారకస్రజే
సాలగ్రామనివాసాయ
శుకదృగ్గోచరాయ
నారాయణార్థితాశేషజనదృగ్విషయాయ
మృగయారసికాయ
వృషభాసురహారిణే
అంజనాగోత్రపతయే
వృషభాచలవాసినే
అంజనాసుతదాత్రే
మాధవీయాఘహారిణే
ప్రియంగుప్రియభక్షాయ
శ్వేతకోలవరాయ
నీలధేనుపయోధారాసేకదేహోద్భవాయ
శంకరప్రియమిత్రాయ
చోళపుత్రప్రియాయ
సుధర్మిణీసుచైతన్యప్రదాత్రే
మధుఘాతినే
కృష్ణాఖ్యవిప్రవేదాన్తదేశికత్వప్రదాయ
వరాహాచలనాథాయ
బలభద్రాయ
త్రివిక్రమాయ
మహతే

ఓం హృషీకేశాయ నమః
అచ్యుతాయ
నీలాద్రినిలయాయ
క్షీరాబ్ధినాథాయ
వైకుంఠాచలవాసినే
ముకుందాయ

ఓం అనన్తాయ నమః
విరించాభ్యర్థితానీత సౌమ్యరూపాయ
సువర్ణముఖరీస్నాతమనుజాభీష్టదాయినే
హలాయుధజగత్తీర్థసమస్తఫలదాయినే
ఓం గోవిన్దాయ నమః

శ్రీనివాసాయ నమః

శ్రీవేంకటేశ్వరాష్టోత్తరశతనామావళిః సమాప్తా

* * *

శ్రీలక్ష్మ్యష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం ప్రకృత్యై నమః
వికృత్యై
విద్యాయై
సర్వభూతహితప్రదాయై
శ్రద్ధాయై
విభూత్యై
సురభ్యై
పరమాత్మికాయై
వాచే
పద్మాలయాయై
పద్మాయై
శుచయే
స్వాహాయై
స్వధాయై
సుధాయై

ఓం ధన్యాయై నమః
హిరణ్మయ్యై
లక్ష్మ్యై
నిత్యపుష్టాయై
విభావర్యై
అదిత్యై
దిత్యై
దీప్తాయై
వసుధాయై
వసుధారిణ్యై
కమలాయై
కాన్తాయై
క్షమాయై
క్షీరోదసంభవాయై
అనుగ్రహపరాయై

ఓం బుద్ధయే నమః
అనఘాయై
హరివల్లభాయై
అశోకాయై
అమృతాయై
దీప్తాయై
లోకశోక వినాశిన్యై
ధర్మనిలయాయై
కరుణాయై
లోకమాత్రే
పద్మప్రియాయై
పద్మహస్తాయై
పద్మాక్ష్యై
పద్మసుందర్యై
పద్మోద్భవాయై
పద్మముఖ్యై
పద్మనాభప్రియాయై
రమాయై
పద్మమాలాధరాయై
దేవ్యై
పద్మిన్యై
పద్మగంధిన్యై
పుణ్యగంధాయై
సుప్రసన్నాయై
ప్రసాదాభిముఖ్యై
ప్రభాయై
చంద్రవదనాయై

ఓం చంద్రాయై నమః
చంద్రసహోదర్యై
చతుర్భుజాయై
చంద్రరూపాయై
ఇందిరాయై
ఇందుశీతలాయై
ఆహ్లాదజనన్యై
పుష్ట్యై
శివాయై
శివకర్యై
సత్యై
విమలాయై
విశ్వజనన్యై
తుష్టయే
దారిద్ర్యనాశిన్యై
ప్రీతిపుష్కరిణ్యై
శాంతాయై
శుక్లమాల్యాంబరాయై
శ్రియై
భాస్కర్యై
బిల్వనిలయాయై
వరారోహాయై
యశస్విన్యై
వసుంధరాయై
ఉదారాంగాయై
హరిణ్యై
హేమమాలిన్యై

ఓం ధనధాన్యకర్యై నమః
సిద్ధయే
స్త్రైణసౌమ్యాయై
శుభప్రదాయై
నృపవేశ్మగతానన్దాయై
వరలక్ష్మ్యై
వసుప్రదాయై
శుభాయై
హిరణ్యప్రాకారాయై
సముద్రతనయాయై
జయాయై
మంగళాయై

ఓం దేవ్యై నమః
విష్ణువక్షఃస్థలస్థితాయై
విష్ణుపత్న్యై
ప్రసన్నాక్ష్యై
నారాయణసమాశ్రితాయై
దారిద్ర్యధ్వంసిన్యై
సర్వోపద్రవవారిణ్యై
నవదుర్గాయై
మహాకాళ్యై
బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికాయై
త్రికాలజ్ఞానసంపన్నాయై
ఓం భువనేశ్వర్యై నమః

శ్రీ లక్ష్మ్యష్టోత్తర శతనామావళిః సమాప్తా.

* * *

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీరామాయ నమః
రామభద్రాయ
రామచన్ద్రాయ
శాశ్వతాయ
రాజీవలోచనాయ
శ్రీమతే
రాజేంద్రాయ
రఘుపుంగవాయ
జానకీవల్లభాయ
జైత్రాయ

ఓం జితామిత్రాయ నమః
జనార్దనాయ
విశ్వామిత్రప్రియాయ
దాన్తాయ
శరణ్యత్రాణతత్పరాయ
వాలిప్రమథనాయ
వాగ్మినే
సత్యవాచే
సత్యవిక్రమాయ
సత్యవ్రతాయ

ఓం వ్రతధరాయ నమః
సదా హనుమదాశ్రితాయ
కౌసలేయాయ
ఖరధ్వంసినే
విరాధవధపండితాయ
విభీషణపరిత్రాత్రే
హరకోదండఖండనాయ
సప్తతాలప్రభేత్త్రే
దశగ్రీవశిరోహరాయ
జామదగ్న్యమహాదర్పదలనాయ
తాటకాన్తకాయ
వేదాన్తసారాయ
వేదాత్మనే
భవరోగస్య భేషజాయ
దూషణత్రిశిరోహన్త్రే
త్రిమూర్తయే
త్రిగుణాత్మకాయ
త్రివిక్రమాయ
త్రిలోకాత్మనే
పుణ్యచారిత్రకీర్తనాయ
త్రిలోకరక్షకాయ
ధన్వినే
దండకారణ్యకర్తనాయ
అహల్యాశాపశమనాయ
పితృభక్తాయ
వరప్రదాయ
జితేన్ద్రియాయ

ఓం జితక్రోధాయ నమః
జితామిత్రాయ
జగద్గురవే
ఋక్షవానరసంఘాతినే
చిత్రకూటసమాశ్రయాయ
జయన్తత్రాణవరదాయ
సుమిత్రాపుత్రసేవితాయ
సర్వదేవాదిదేవాయ
మృతవానరజీవనాయ
మాయామారీచహన్త్రే
మహాదేవాయ
మహాభుజాయ
సర్వదేవస్తుతాయ
సౌమ్యాయ
బ్రహ్మణ్యాయ
మునిసంస్తుతాయ
మహాయోగినే
మహోదారాయ
సుగ్రీవేప్సితరాజ్యదాయ
సర్వపుణ్యాధికఫలాయ
స్మృతసర్వాఘనాశనాయ
ఆదిపురుషాయ
పరమపురుషాయ
మహాపురుషాయ
పుణ్యోదయాయ
దయాసారాయ
పురాణపురుషోత్తమాయ

ఓం స్మితవక్త్రాయ నమః
మితభాషిణే
పూర్వభాషిణే
రాఘవాయ
అనన్తగుణగంభీరాయ
ధీరోదాత్తగుణోత్తమాయ
మాయమానుషచారిత్రాయ
మహాదేవాదిపూజితాయ
సేతుకృతే
జితవారాశయే
సర్వతీర్థమయాయ
హరయే
శ్యామాంగాయ
సుందరాయ
శూరాయ
పీతవాససే
ధనుర్ధరాయ

ఓం సర్వయజ్ఞాధిపాయ నమః
యజ్వనే
జరామరణవర్జితాయ
విభీషణప్రతిష్ఠాత్రే
సర్వాపగుణవర్జితాయ
పరమాత్మనే
పరబ్రహ్మణే
సచ్చిదానందవిగ్రహాయ
పరంజ్యోతిషే
పరంధామ్నే
పరాకాశాయ
పరాత్పరాయ
పరేశాయ
పారగాయ
పారాయ
సర్వదేవాత్మకాయ
ఓం పరస్మై నమః

శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామావళిః సమాప్తా.

* * *

శ్రీకృష్ణాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీకృష్ణాయ నమః
కమలానాథాయ
వాసుదేవాయ
సనాతనాయ నమః
వసుదేవాత్మజాయ

ఓం పుణ్యాయ నమః
లీలామానుషవిగ్రహాయ
శ్రీవత్సకౌస్తుభధరాయ
యశోదావత్సలాయ
హరయే

ఓం చతుర్భుజాత్తచక్రాసి-
గదాశార్ఙ్గాయ నమః
ద్యాయుధాయ
దేవకీనన్దనాయ
శ్రీశాయ
నందగోపప్రియాత్మజాయ
యమునావేగసంహారిణే
బలభద్రప్రియానుజాయ
పూతనాజీవితహరాయ
శకటాసురభంజనాయ
నన్దవ్రజజనానన్దినే
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
నవనీతవిలిప్తాంగాయ
నవనీతనటాయ
అనఘాయ
నవనీతనవాహారాయ
ముచికున్దప్రసాదకాయ
షోడశస్త్రీసహస్రేశాయ
త్రిభంగినే
మధురాకృతయే
శుకవాగమృతాబ్ధీన్దవే
గోవిందాయ
యోగినాం పతయే
వత్సవాటచరాయ
అనన్తాయ
ధేనుకాసురభంజనాయ
తృణీకృతతృణావర్తాయ

ఓం యమలార్జునభంజనాయ నమః
ఉత్తాలతాలభేత్రే
తమాలశ్యామలాకృతయే
గోపగోపీశ్వరాయ
యోగినే
కోటిసూర్యసమప్రభాయ
ఇలాపతయే
పరంజ్యోతిషే
యాదవేంద్రాయ
యదూద్వహాయ
వనమాలినే
పీతవాససే
పారిజాతాపహారకాయ
గోవర్ధనాచలోద్ధర్త్రే
గోపాలాయ
సర్వపాలకాయ
అజాయ
నిరంజనాయ
కామజనకాయ
కంజలోచనాయ
మధుఘ్నే
మధురానాథాయ
ద్వారకానాయకాయ
బలినే
బృన్దావనాన్తసంచారిణే
తులసీదామభూషణాయ
శ్యమన్తకమణేర్హర్త్రే

ఓం నరనారాయణాకృతయే నమః

కుబ్జాకృష్టాంబరధరాయ

మాయినే

పరమపూరుషాయ

ముష్టికాసురచాణూరమల్ల-
యుద్ధవిశారదాయ

సంసారవైరిణే

కంసారయే

మురారయే

నరకాన్తకాయ

అనాదిబ్రహ్మచారిణే

కృష్ణావ్యసనకర్శకాయ

శిశుపాలశిరశ్ఛేత్రే

దుర్యోధనకులాన్తకాయ

విదురాక్రూరవరదాయ

విశ్వరూపప్రదర్శకాయ

సత్యవాచే

సత్యసంకల్పాయ

సత్యభామారతాయ

జయినే

సుభద్రాపూర్వజాయ

విష్ణవే

భీష్మముక్తిప్రదాయకాయ

జగద్గురవే

జగన్నాథాయ

ఓం వేణునాదవిశారదాయ నమః

వృషభాసురవిధ్వంసినే

బాణాసురకరాన్తకాయ

యుధిష్ఠిరప్రతిష్ఠాత్రే

బర్హిబర్హావతంసకాయ

పార్థసారథయే

అవ్యక్తాయ

గీతామృతమహోదధయే

కాళీయఫణిమాణిక్యరంజిత-
శ్రీపదాంబుజాయ

దామోదరాయ

యజ్ఞభోక్త్రే

దానవేన్ద్రవినాశకాయ

నారాయణాయ

పరబ్రహ్మణే

పన్నగాశనవాహనాయ

జలక్రీడాసమాసక్తగోపీవస్త్రాపహారకాయ

పుణ్యశ్లోకాయ

తీర్థపాదాయ

వేదవేద్యాయ

దయానిధయే

సర్వతీర్థాత్మకాయ

సర్వగ్రహరూపిణే

ఓం పరాత్పరాయ నమః

శ్రీకృష్ణాష్టోత్తర శతనామావళిః సమాప్తా.

* * *

శ్రీశివాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శివాయ నమః
మహేశ్వరాయ
శంభవే
పినాకినే
శశిశేఖరాయ
వామదేవాయ
విరూపాక్షాయ
కపర్దినే
నీలలోహితాయ
శంకరాయ
శూలపాణయే
ఖట్వాంగినే
విష్ణువల్లభాయ
శిపివిష్టాయ
అంబికానాథాయ
శ్రీకంఠాయ
భక్తవత్సలాయ
భవాయ
శర్వాయ
త్రిలోకేశాయ
శితికంఠాయ
శివాప్రియాయ
ఉగ్రాయ
కపాలినే
కామారయే

ఓం అంధకాసురసూదనాయ నమః
గంగాధరాయ
లలాటాక్షాయ
కాలకాలాయ
కృపానిధయే
భీమాయ
పరశుహస్తాయ
మృగపాణయే
జటాధరాయ
కైలాసవాసినే
కవచినే
కఠోరాయ
త్రిపురాంతకాయ
వృషాంకాయ
వృషభారూఢాయ
భస్మోద్ధూళితవిగ్రహాయ
సర్వమయాయ
సామప్రియాయ
త్రయీమూర్తయే
అనీశ్వరాయ
సర్వజ్ఞాయ
పరమాత్మనే
సోమసూర్యాగ్నిలోచనాయ
హవిర్యజ్ఞమయాయ
సోమాయ

ఓం పంచవక్త్రాయ నమః
సదాశివాయ
విశ్వేశ్వరాయ
వీరభద్రాయ
గణనాథాయ
ప్రజాపతయే
హిరణ్యరేతసే
దుర్ధర్షాయ
గిరిశాయ
గిరీశాయ
అనఘాయ
భుజంగభూషణాయ
భర్గాయ
గిరిధన్వనే
గిరిప్రియాయ
కృత్తివాససే
పురారాతయే
భగవతే
ప్రమథాధిపాయ
మృత్యుంజయాయ
సూక్ష్మతనవే
జగద్వ్యాపినే
జగద్గురవే
వ్యోమకేశాయ
మహాసేనజనకాయ

ఓం చారువిక్రమాయ నమః
రుద్రాయ
భూతపతయే
స్థాణవే
అహిర్బుధ్న్యాయ
దిగంబరాయ
అష్టమూర్తయే
అనేకాత్మనే
సాత్త్వికాయ
శుద్ధవిగ్రహాయ
శాశ్వతాయ
ఖండపరశవే
అజాయ
పాశవిమోచకాయ
మృడాయ
పశుపతయే
దేవాయ
మహాదేవాయ
అవ్యయాయ
హరయే
పూషదంతభిదే
అవ్యగ్రాయ
దక్షాధ్వరహరాయ
హరాయ
భగనేత్రభిదే

ఓం అవ్యక్తాయ నమః
సహస్రాక్షాయ
సహస్రపాదే
అపవర్గప్రదాయ

ఓం అనంతాయ నమః
తారకాయ
ఓం పరమేశ్వరాయ నమః

శ్రీశివాష్టోత్తర శతనామావళిః సమాప్తా.

* * *

శ్రీవిఘ్నేశ్వరాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం వినాయకాయ నమః
విఘ్నరాజాయ
గౌరీపుత్రాయ
గణేశ్వరాయ
స్కందాగ్రజాయ
అవ్యయాయ
పూతాయ
దక్షాయ
అధ్యక్షాయ
ద్విజప్రియాయ
అగ్నిగర్భచ్ఛిదే
ఇంద్రశ్రీప్రదాయ
వాణీప్రదాయ
అవ్యయాయ
సర్వసిద్ధిప్రదాయ
శర్వతనయాయ
శర్వరీప్రియాయ

ఓం సర్వాత్మకాయ నమః
సృష్టికర్త్రే
దేవాయ
అనేకార్చితాయ
శివాయ
శుద్ధాయ
బుద్ధిప్రియాయ
శాంతాయ
బ్రహ్మచారిణే
గజాననాయ
ద్వైమాత్రేయాయ
మునిస్తుత్యాయ
భక్తవిఘ్నవినాశనాయ
ఏకదంతాయ
చతుర్బాహవే
చతురాయ
శక్తిసంయుతాయ

ఓం లంబోదరాయ నమః
శూర్పకర్ణాయ
హరయే
బ్రహ్మవిదే
ఉత్తమాయ
కాలాయ
గ్రహపతయే
కామినే
సోమసూర్యాగ్నిలోచనాయ
పాశాంకుశధరాయ
చండాయ
గుణాతీతాయ
నిరంజనాయ
అకల్మషాయ
స్వయంసిద్ధాయ
సిద్ధార్చితపదాంబుజాయ
బీజపూరఫలాసక్తాయ
వరదాయ
శాశ్వతాయ
కృతినే
ద్విజప్రియాయ
వీతభయాయ
గదినే
చక్రిణే
ఇక్షుచాపధృతే
శ్రీదాయ
అజాయ

ఓం ఉత్పలకరాయ నమః
శ్రీపతయే
స్తుతిహర్షితాయ
కులాద్రిభేత్రే
జటిలాయ
కలికల్మషనాశనాయ
చంద్రచూడామణయే
కాంతాయ
పాపహారిణే
సమాహితాయ
ఆశ్రితశ్రీకరాయ
సౌమ్యాయ
భక్తవాంఛితదాయకాయ
శాంతాయ
కైవల్యసుఖదాయ
సచ్చిదానందవిగ్రహాయ
జ్ఞానినే
దయాయుతాయ
దాంతాయ
బ్రహ్మద్వేషవివర్జితాయ
ప్రమత్తదైత్యభయదాయ
శ్రీకంఠాయ
విబుధేశ్వరాయ
రమార్చితాయ
విధయే
నాగరాజయజ్ఞోపవీతవతే
స్థూలకంఠాయ

ఓం స్వయంకర్త్రే నమః
సామఘోషప్రియాయ
పరస్మై
స్థూలతుండాయ
అగ్రణ్యై
ధీరాయ
వాగీశసిద్ధిదాయకాయ
దూర్వాబిల్వప్రియాయ
అవ్యక్తమూర్తయే
అద్భుతమూర్తిమతే

ఓం శైలేన్ద్రతనుజోత్సంగ ఖేలనోత్సుక-
మానసాయ నమః
స్వలావణ్యసుధాసారజిత-
మన్మథవిగ్రహాయ
సమస్తజగదాధారాయ
మాయినే
మూషకవాహనాయ
హృష్టాయ
పుష్టాయ
ప్రసన్నాత్మనే
ఓం సర్వసిద్ధిప్రదాయకాయనమః

శ్రీవిఘ్నేశ్వరాష్టోత్తర శతనామావళిః సమాప్తా.

* * *

చతుర్థానుబంధము

పురుషసూక్తమ్

సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్। స భూమిం విశ్వతో
వృత్వా। అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్। పురుష ఏవేదగ్ంసర్వం। యద్భూతం యచ్చ
భవ్యమ్। ఉతామృతత్వస్యేశానః। యదన్నేనాతిరోహతి। ఏతావానస్య మహిమా।
అతో జ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః। పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపాదస్యామృతం
దివి। త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః। పాదోఽస్యేహాఽభవాత్పునః। తతో విష్వఙ్వ్య
క్రామత్। సాశనానశనే అభి। తస్మాద్విరాడజాయత। విరాజో అధిపూరుషః।
స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చాద్భూమి మథో పురః। యత్పురుషేణ హవిషా।
దేవా యజ్ఞమతన్వత। వసంతో అస్యాసీదాజ్యం। గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః। సప్తా
స్యాసన్పరిధయః। త్రిస్సప్త సమిధః కృతాః। దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః।
అబధ్నన్పురుషం పశుం। తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్పురుషం జాతమగ్రతః।
తేన దేవా అయజన్త। సాధ్యా ఋషయశ్చయే। తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వ హుతః।
సంభృతం పృషదాజ్యం। పశూగ్స్తాగ్శ్చక్రే వాయవ్యాన్। ఆరణ్యాన్గ్రామ్యా
శ్చయే। తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే। ఛందాగ్ంసి జజ్ఞిరే
తస్మాత్। యజుస్తస్మాదజాయత। తస్మాదశ్వా అజాయంత। యే కే చోభయా
దతః। గావోహ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మాజ్జాతా అజావయః। యత్పురుషం
వ్యదధుః। కతిధా వ్యకల్పయన్। ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ। కావూరూ పాదా
ఉచ్యేతే। బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీత్। బాహూ రాజన్యః కృతః। ఊరూ తదస్య
యద్వైశ్యః। పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత। చంద్రమా మనసో జాతః। చక్షో
స్సూర్యో అజాయత। ముఖాదింద్రశ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణాద్వాయురజాయత। నాభ్యా
ఆసీదంతరిక్షం। శీర్ష్ణో ద్యౌస్సమవర్తత। పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్। తథా
లోకాగ్ంఅకల్పయన్। వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం। ఆదిత్యవర్ణం
తమసస్తు పారే। సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః। నామాని కృత్వాఽభివ
దన్ యదాస్తే। ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార। శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః।

తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే। యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్తదేవాః। తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్। తేహ నాకం మహిమానస్సచంతే। యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః॥ పూరుషః పురోగ్రతో జాయత కృతో కల్పయన్నాసన్ ద్వేచ॥

అద్భ్యస్సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్చ। విశ్వకర్మణస్సమవర్తతాధి। తస్య త్వష్టా విదధద్రూపమేతి। తత్పురుషస్య విశ్వమాజానమగ్రే। వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం। ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్। తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి।నాన్యః పంథా విద్యతేఽయనాయ। ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః। అజాయ మానో బహుధా విజాయతే।తస్య ధీరాః పరిజానన్తి యోనిమ్। మరీచీనాం పదమిచ్ఛంతి వేధసః।యో దేవేభ్య ఆతపతి। యో దేవానాం పురోహితః।పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః। నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే।రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః। దేవా అగ్రే తదబ్రువన్। యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్। తస్య దేవా అసన్వశే। హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ। అహోరాత్రే పార్శ్వే। నక్షత్రాణి రూపమ్। అశ్వినౌవ్యాత్తం। ఇష్టం మనిషాణ। అముం మనిషాణ। సర్వం మనిషాణ। ఓం తచ్ఛం యోరా వృణీమహే............ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః.

ఏవం పురుషసూక్తం సమాప్తం.

శ్రీసూక్తమ్

హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజత స్రజామ్।చంద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ।తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీమనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం విందేయం గామశ్వం పురుషానహమ్। అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాదప్రబోధినీమ్। శ్రియం దేవీముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతామ్। కాం సోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారామార్ద్రాం జ్వలంతీం తృప్తాం తర్పయంతీమ్। పద్మే స్థితాం పద్మవర్ణాం త్వామిహోపహ్వయే శ్రియమ్।

చంద్రాం ప్రభాసాం యశసా జ్వలంతీం శ్రియం లోకే దేవజుష్టాముదారామ్।
తాం పద్మినీమీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మే నశ్యతాం త్వాం వృణే।
ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధిజాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోఽథ బిల్వః। తస్య ఫలాని తపసా
నుదంతు(తి) మాయాంతరాయాశ్చ బాహ్యా అలక్ష్మీః। ఉపైతు మాం దేవసఖః।
కీర్తిశ్చ మణినా సహ ప్రాదుర్భూతోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మిన్‌ కీర్తిమృద్ధిం దదాతుమే।
క్షుత్పిపాసామలాం జ్యేష్ఠామలక్ష్మీర్నాశయామ్యహమ్। అభూతిమసమృద్ధిం చ
సర్వాన్నిర్ణుద మే గృహాత్। గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్।
ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం త్వామిహో పహ్వయే శ్రియమ్। మనసః కామ
మాకూతిం వాచస్సత్యమశీమహి।పశూనాగ్ం రూపమన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రియ
తాం యశః। కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సంభవ కర్దమా। శ్రియం వాసయ
మే కులే మాతరం పద్మమాలినీమ్। ఆప స్స్రుజంతు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస
మే గృహే। నిచ దేవీం మాతరగ్ం శ్రియం వాసయ మే కులే।ఆర్ద్రాం
పుష్కరిణీం పుష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్ సూర్యాం హిరణ్మయీం
లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ।ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం పింగళాం
పద్మమాలినీమ్! చంద్రాగ్ం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ।తాం
మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూతం
గావో దాస్యోఽశ్వాన్విందేయం పురుషానహం। పద్మప్రియే పద్మిని పద్మహస్తే
పద్మాలయే పద్మదళాయతాక్షి। విశ్వప్రియే విష్ణుమనోనుకూలే త్వత్పాద పద్మం
మయి సన్నిధత్స్వ। శ్రియై జాత శ్రియ ఆనిర్యాయ శ్రియం వయోజనితృభ్యో
దదాతు। శ్రియం వసానా అమృతత్వమాయన్‌ భవంతి। సద్యస్సమిధామి
తద్యాఙ్ఞ శ్రియ ఏవైనం తచ్ఛ్రియఽమాదధాతి। సంతత మృచావషట్ కృతగ్
సంధత్తగ్ం సంధీయతే ప్రజయా పశుభిః। య ఏవం వేద। ఓం మహాదేవ్యైచ
విద్మహే విష్ణుపత్న్యైచ ధీమహి। తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ । హరిః ఓమ్.

శ్రీసూక్తం సమాప్తమ్.

* * *

భూసూక్తమ్

భూమిర్భూమ్నా ద్యౌర్వరిణాంతరిక్షం మహిత్వా। ఉపస్థే తే దేవ్యదితేగ్ని మన్నాదమన్నాద్యాయాదధే। ఆయం గౌః పృశ్నిరక్రమీదసనన్మాతరం పునః పితరం చ ప్రయన్త్సువః। త్రిగ్ంశద్ధామ విరాజతి వాక్పతంగాయ శిశ్రియే। ప్రత్యస్య వహ ద్యుభిః। అస్య ప్రాణాదపానత్యంతశ్చరతి రోచనా। వ్యఖ్యన్మహిష స్సువః। యత్త్వా క్రుద్ధః పరోవప మన్యునా యదవర్త్యా। సుకల్పమగ్నే తత్తవ పునస్త్వోద్దీపయామసి। యత్తేమన్యుపరోప్తస్య పృథివీమనుదధ్వసే। ఆదిత్యా విశ్వే తద్దేవా వసవశ్చ సమాభరన్॥ ఓం ధనుర్ధరాయై విద్మహే సర్వసిద్ధ్యై చ ధీమహి తన్నో ధరా ప్రచోదయాత్॥

భూసూక్తం సమాప్తమ్.

* * *

నీళాసూక్తమ్

నీళాదేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసితరసే నమః! గృణాహి। ఘృతవతీ సవితరాధిపత్యైః పయస్వతీరంతి రాశానో అస్తు। ధ్రువాదిశాం విష్ణుపత్న్యఘోరాస్యేశానా సహసోయామనోతా। బృహస్పతిర్మాతరిశ్వో తవా యుస్సంధు వానా వాతా అభినో గృణంతు। విష్టం భో దివో ధరుణః పృథివ్యా అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీ। మహాదేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి తన్నో నీళా ప్రచోదయాత్.

నీళాసూక్తం సమాప్తమ్.

* * *

మంత్రపుష్పమ్

సహస్ర శీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువమ్। విశ్వం నారాయణం దేవమక్షరం పరమం ప్రభుమ్। విశ్వతః పరమం నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిమ్। విశ్వమేవేదం పురుషస్తద్విశ్వ ముపజీవతి। పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతమ్। నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్। నారాయణం పరం బ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః నారాయణ పరో జ్యోతి రాత్మా నారాయణః పరః యచ్చ కించిజ్జగత్యస్మిన్ దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా। అంతర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణః స్థితః అనంతమవ్యయం కవిగ్ంసముద్రేంతం విశ్వశంభువమ్। పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ంహృదయం చాప్యధోముఖమ్। అధోనిష్ట్యా వితస్త్యాం తు నాభ్యాముపరితిష్ఠతి। హృదయం తద్విజానీయా ద్విశ్వస్యాయతనం మహత్। సంతతగ్ం సిరాభిస్తు లంబత్యా కోశసన్నిభం। తస్యాంతే సుషిరగ్ం సూక్ష్మం తస్మింత్సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్య మధ్యే మహానగ్ని ర్విశ్వార్చి ర్విశ్వతో ముఖః। సోఽగ్రభుగ్విభజంతిష్ఠన్నాహార మజరః కవిః సంతాపయతి స్వం దేహమాపాద తలమస్తకం। తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః నీలతోయద మధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా। నీవారశూకవత్తన్వీ పీతాభా స్యాత్తనూపమా। తస్యాః శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః స బ్రహ్మ స శివస్సేంద్రస్సోఽక్షరః పరమ స్వరాట్।

ఓం రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్య సాహినే నమో వయం వై శ్రవణాయ కుర్మహే। స మే కామాన్ కామకామాయ మహ్యం కామేశ్వరో వై శ్రవణో దదాతు। కుబేరాయ వై శ్రవణాయ। మహారాజాయ నమః ఓం తద్బ్రహ్మ। ఓం తద్వాయుః ఓం తదాత్మా। ఓం తత్సత్యం। ఓం తత్సర్వం। ఓం తత్పురోర్నమః అంతశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు। త్వం యజ్ఞస్త్వం వషట్కారస్త్వమింద్ర స్త్వగ్ం రుద్రస్త్వం బ్రహ్మాత్వం ప్రజాపతిః త్వం తదాప

ఆపోజ్యోతి రసోమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్। అద్వైతం విష్ణవే పరం విశ్వపతిః యజ్ఞో వై విష్ణుః యజ్ఞ ఏవాన్తతః ప్రతితిష్ఠతి సోత్రజాహోతి। విష్ణవే స్వాహా। యజ్ఞాయ స్వాహా। ప్రతిష్ఠాయ స్వాహేతి। ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్.

మంత్రపుష్పం సమాప్తమ్.

T.T.D. Religious Publications Series No. 137

Price : Rs.10/-

Published by **Sri A.P.V.N. Sarma**, I.A.S., Executive Officer,
T.T. Devasthanams and Printed at T.T.D. Press, Tirupati.